

บรรยายสรุป จังหวัดนครปฐม ปี ๒๕๕๖

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร
สำนักงานจังหวัดนครปฐม ๐๓๔-๓๔๐๑๕๕-๖

www.nakhonpathom.go.th

✧ แผนที่จังหวัดนครปฐม

✧ สัญลักษณ์จังหวัดนครปฐม

✧ ยุทธศาสตร์จังหวัดนครปฐม

✧ ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดนครปฐม

๑. สภาพทั่วไป

๑.๑ ประวัติความเป็นมา ๑

๑.๒ ที่ตั้งและอาณาเขต ๑

๑.๓ สภาพภูมิประเทศ ๒

๑.๔ สภาพภูมิอากาศ ๒

๒. สภาพการเมืองการปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง ๓

๒.๒ ประชากร ๔

๒.๓ การบริหารราชการ ๔

๒.๔ การเลือกตั้ง ๔

๓. สภาพเศรษฐกิจ

๓.๑ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ๖

๓.๒ การเกษตรกรรม ๗

๓.๓ การใช้พื้นที่และการถือครองที่ดิน ๑๐

๓.๔ การอุตสาหกรรม ๑๐

๓.๕ การพาณิชย์กรรม ๑๑

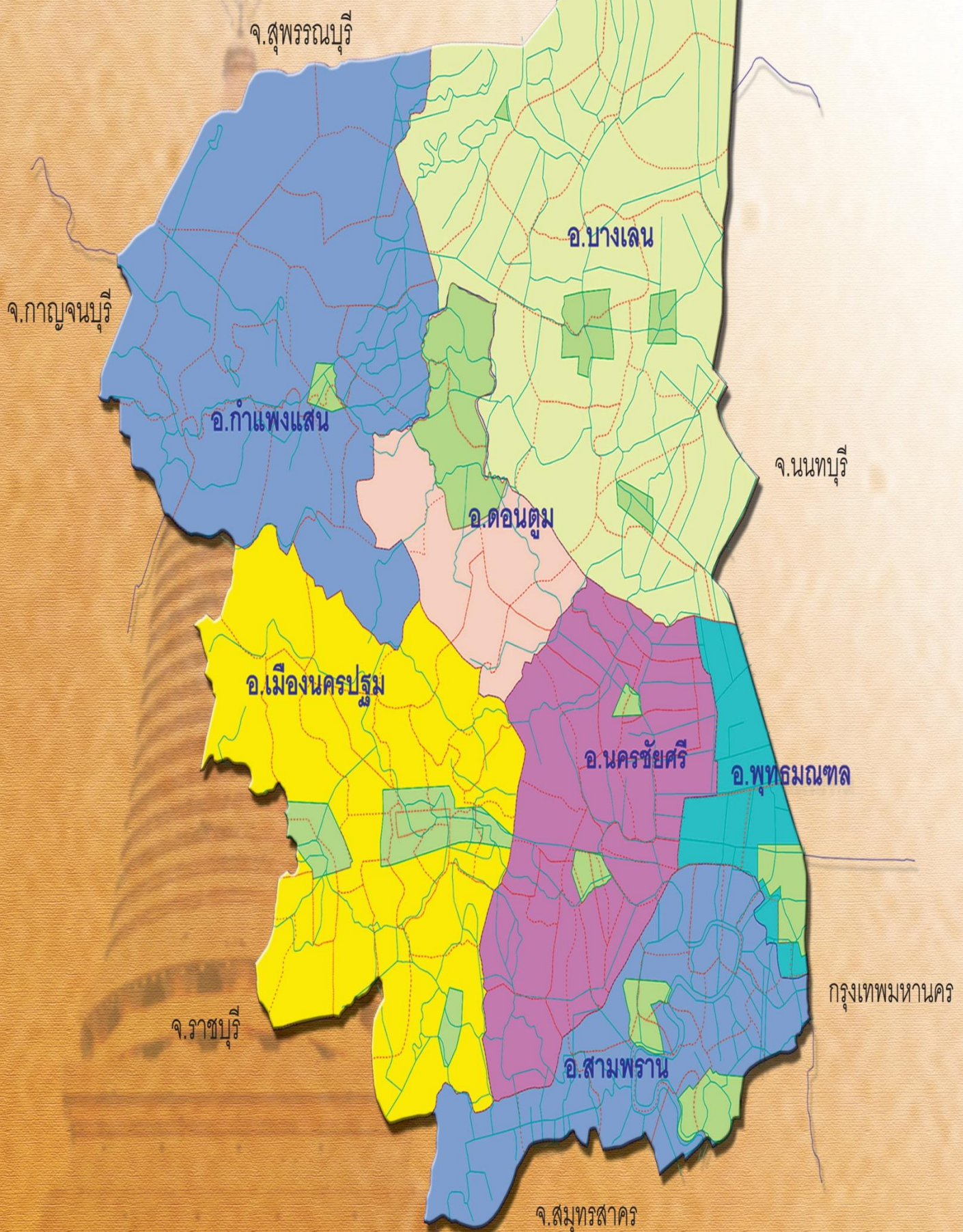
๓.๖ การเงินการคลัง และการธนาคาร ๑๒

๓.๗ การแรงงาน ๑๔

๓.๘ สหกรณ์ ๑๕

๓.๙ การพัฒนาชุมชน	๑๖
๓.๑๐ องค์การพัฒนาภาคเอกชน	๑๘
๔. สภาพสังคม	
๔.๑ การศึกษา	๑๘
๔.๒ การศาสนา	๒๐
๔.๓ การวัฒนธรรม/ประเพณี	๒๑
๔.๔ การสาธารณสุข	๒๖
๔.๕ การสวัสดิการสังคม	๒๗
๔.๖ อาชญากรรมและยาเสพติด	๒๘
๔.๗ การสาธารณสุข	๒๙
๕. สภาพโครงสร้างพื้นฐาน	
๕.๑ ไฟฟ้า	๒๙
๕.๒ แหล่งน้ำ	๓๐
๕.๓ การคมนาคม	๓๐
๕.๔ โทรศัพท์	๓๒
๖. สภาพการท่องเที่ยว	
๖.๑ อำเภอเมืองนครปฐม	๓๒
๖.๒ อำเภอกำแพงแสน	๓๓
๖.๓ อำเภอสามพราน	๓๓
๖.๔ อำเภอนครชัยศรี	๓๔
๖.๕ อำเภอบางเลน	๓๕
๖.๖ อำเภอดอนตูม	๓๖
๖.๗ อำเภอพุทธมณฑล	๓๖

แผนที่ จังหวัดนครปฐม
Map Nakhonprathom

สัญลักษณ์จังหวัด

ตราประจำจังหวัดนครพนม
รูปเจดีย์องค์ใหญ่และมีมิ่งมงคลติดอยู่ที่พระปฐมเจดีย์

เจดีย์องค์ใหญ่	หมายถึง	องค์พระปฐมเจดีย์ที่พระโสณะและพระอุตระได้สร้างขึ้น
มิ่งมงคล	หมายถึง	พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงอุปถัมภ์ สร้างองค์พระปฐมเจดีย์ต่อเติม ให้สูงใหญ่สง่างามตามที่ ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน

จังหวัดนครพนม ใช้อักษรย่อว่า “นฐ”

คำขวัญของจังหวัดนครพนม

“ส้มโอม่วน ข้าวสารขาว ลูกสาวงาม ข้าวหลามหวานมัน สนามจันทร์งามล้น
พุทธมณฑลคู่ธานี พระปฐมเจดีย์เสียดฟ้า สวยงามตาแม่น้ำท่าจีน”

ธงประจำจังหวัดนครพนม

ต้นไม้ประจำจังหวัด

ชื่อพรรณไม้ จีน Diospyros decandra Lour

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนครปฐม

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖

วิสัยทัศน์จังหวัด :

“เป็นหนึ่งด้านสินค้าเกษตร เกษตรอุตสาหกรรมที่ได้มาตรฐานสากล และเป็นเมืองน่าอยู่ที่มี
การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศาสนาและวัฒนธรรม”

พันธกิจ :

- พัฒนาการผลิตและส่งออกด้านอาหาร สินค้าเกษตรอุตสาหกรรม ให้ได้มาตรฐานสากล และปลอดภัย
- ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศาสนาและวัฒนธรรม
- สังคมเข้มแข็ง มั่นคง ปลอดภัย ประชาชนมีคุณภาพชีวิต และอยู่ร่วมกันอย่างผาสุก
- ทรัพยากรธรรมชาติมีความสมดุล อุดมสมบูรณ์ และสภาพแวดล้อมน่าอยู่

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์
๑. เป็นแหล่งผลิต จำหน่ายและส่งออกอาหาร สินค้าเกษตร เกษตรอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมที่มีมาตรฐานสากลและปลอดภัย	๑. เพิ่มมูลค่าและส่งออกสินค้าเกษตร เกษตรอุตสาหกรรม และอุตสาหกรรม ๒. เพิ่มจำนวนผู้ผลิตและผู้ประกอบการอาหาร สินค้าเกษตร เกษตรอุตสาหกรรมที่ได้รับมาตรฐานสากล	๑. พัฒนาคุณภาพการผลิตอาหาร สินค้าเกษตร เกษตรอุตสาหกรรม และอุตสาหกรรมให้ได้มาตรฐานสากล ๒. สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าด้วยการพัฒนากระบวนการแปรรูป และการบรรจุหีบห่อ ๓. พัฒนาระบบการตลาด ทั้งในและต่างประเทศ ๔. เสริมสร้างเครือข่ายการศึกษา และการเรียนรู้การประสานการพัฒนาด้านเทคโนโลยีที่ปลอดภัย
๒. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงศาสนาและวัฒนธรรม	๑. เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว ๒. เพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ	๑. พัฒนาระบบบริหารจัดการการท่องเที่ยว ๒. พัฒนาปัจจัยพื้นฐานด้านทรัพยากรท่องเที่ยว ๓. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมรูปแบบใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ๔. พัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ๕. พัฒนาการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

**ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนครปฐม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๖ (ต่อ)**

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์
๓. พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมความมั่นคงและปลอดภัย รวมถึงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมให้เป็นเมืองที่น่าอยู่	๑. สถาบันครอบครัวมีความเข้มแข็ง ๒. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๓. ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการดูแลรักษาให้เกิดความสมดุล ๔. สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพ สะอาด ลดผลกระทบด้านคุณภาพชีวิต	๑. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน เสริมสร้างศักยภาพชุมชน ๒. อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ และป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม ๓. พัฒนาด้านความมั่นคงคุณภาพชีวิต ครอบครัวชุมชน รวมทั้งสร้างมาตรฐานความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

**ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนครปฐม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐**

วิสัยทัศน์จังหวัด :

“เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตร เกษตรอุตสาหกรรมปลอดภัยที่ได้มาตรฐานสากล
และแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชน”

๓ ประเด็นยุทธศาสตร์	๘ เป้าประสงค์	๑๑ กลยุทธ์
๑. เป็นแหล่งผลิต จำหน่ายและส่งออกอาหาร สินค้าเกษตร เกษตรอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมที่มีมาตรฐานสากลและปลอดภัย	๑. สินค้าเกษตร เกษตรอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมของจังหวัดมีความปลอดภัย และผ่านการรับรองมาตรฐานสากล ๒. สามารถขยายตลาดและมูลค่าให้เพิ่มขึ้น ๓. การสร้างความเข้มแข็งให้เครือข่ายเกษตรกรอย่างยั่งยืน	๑. การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าให้ปลอดภัยได้มาตรฐานการผลิตและลดต้นทุนการผลิต ๒. ต่อยอดสู่การพัฒนาการแปรรูป เพื่อเพิ่มและสร้างมูลค่า ๓. ส่งเสริมศักยภาพด้านการตลาด โดยเฉพาะการเข้าถึง/รับรู้ข้อมูลทางการตลาด ๔. ส่งเสริมการบริหารจัดการโลจิสติกส์
๒. เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและวิถีชุมชน	๔. เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชนอันดับต้นของประเทศ ๕. ดึงดูดนักท่องเที่ยวและสร้างรายได้เข้าสู่จังหวัดเพิ่มมากขึ้น	๕. พัฒนาและยกระดับมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว ชีวีตชุมชน พร้อมจัดระบบบริหารจัดการภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อม ๖. ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับวิถีชุมชนและความสนใจของนักท่องเที่ยว ๗. พัฒนาและยกระดับมาตรฐานธุรกิจบริการการท่องเที่ยว ๘. ส่งเสริมการตลาดเพื่อเจาะกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายอย่างครบวงจร

**ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนครปฐม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐(ต่อ)**

๓ ประเด็นยุทธศาสตร์	๘ เป้าประสงค์	๑๑ กลยุทธ์
๓. เป็นจังหวัดที่ประชากรมีคุณภาพชีวิต และรักษาวิถีชีวิตลุ่มน้ำเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน	๖. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๗. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการดูแลรักษาให้เกิดความสมดุลอย่างมีคุณภาพ ๘. ชุมชนเข้มแข็ง มีศักยภาพรองรับการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในทุกมิติ	๙. ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน ๑๐. อนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม ๑๑. พัฒนาคุณภาพชีวิต มาตรฐานความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และรักษาไว้ซึ่งวิถีชีวิตชุมชน

ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดนครปฐม

๑. สภาพทั่วไป

๑.๑ ประวัติความเป็นมา

“นครปฐม” เป็นอู่อารยธรรมสำคัญที่มีประวัติความเป็นมายาวนานในแผ่นดินสุวรรณภูมิ จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์กล่าวว่า เมืองนครปฐมแต่เดิมนั้นตั้งอยู่ริมทะเล เป็นเมืองเก่าแก่ มีความเจริญรุ่งเรืองมา นับตั้งแต่สมัยสุวรรณภูมิ และเป็นราชธานีสำคัญในสมัยทวารวดี ในยุคนั้นนครปฐมเป็นแหล่งเผยแพร่อารยธรรมจากประเทศอินเดีย ซึ่งรวมทั้งพุทธศาสนา นครปฐมจึงเป็นศูนย์กลางของความเจริญ มีชนชาติต่าง ๆ อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่เป็นจำนวนมาก ต่อมาได้เกิดความแห้งแล้งขึ้นในเมืองนครปฐม เพราะกระแสน้ำที่ไหลผ่านตัวเมืองเปลี่ยนเส้นทาง ประชาชนจึงอพยพไปตั้งหลักแหล่งอยู่ริมน้ำ และสร้างเมืองใหม่ขึ้นชื่อ “เมืองนครไชยศรี” หรือ “ศรีวิชัย” นครปฐมจึงกลายเป็นเมืองร้างมาเป็นเวลาหลายร้อยปี จนกระทั่งพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ขณะที่ยังทรงผนวชได้รู้ดั่งคำบอกของพระปฐมเจดีย์ และทรงเห็นว่าเป็นเจดีย์องค์ใหญ่ไม่มีที่ใดเทียบเท่า ครั้นเมื่อได้ครองราชย์ จึงโปรดฯ ให้ก่อเจดีย์แบบลังกาครอบองค์เดิมไว้ โดยให้ชื่อว่า “พระปฐมเจดีย์” ทรงปฏิสังขรณ์สิ่งต่าง ๆ ในบริเวณองค์พระปฐมเจดีย์ให้มีสภาพดี และโปรดฯ ให้ชุดคลองเจดีย์บูชาเพื่อให้การเสด็จมานมัสการสะดวกขึ้น

ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เริ่มก่อสร้างทางรถไฟสายใต้ผ่านเมืองนครปฐม ซึ่งขณะนั้นยังเป็นป่ารก พระองค์จึงโปรดฯ ให้ย้ายเมืองจากตำบลท่านา อำเภอนครชัยศรี มาตั้งที่บริเวณองค์พระปฐมเจดีย์เหมือนเช่นครั้งสมัยโบราณ

ครั้งในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดฯ ให้สร้างพระราชวังสนามจันทร์ เป็นที่เสด็จแปรพระราชฐานและฝึกซ้อมรบแบบเสือป่า โดยโปรดฯ ให้ตัดถนนเพิ่มขึ้นอีกหลายสาย รวมทั้งสร้างสะพานเจริญศรัทธาข้ามคลองเจดีย์บูชาเชื่อมระหว่างสถานีรถไฟกับองค์พระปฐมเจดีย์ ตลอดจนสร้างพระร่วงโรจนฤทธิ์ทางด้านทิศเหนือขององค์พระปฐมเจดีย์และบูรณะองค์พระปฐมเจดีย์ให้สมบูรณ์สวยงามดังที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน และได้โปรดให้เปลี่ยนชื่อจากเมือง “นครไชยศรี” เป็น “นครปฐม”

๑.๒ ที่ตั้งและอาณาเขต

๑.๒.๑ ที่ตั้ง

จังหวัดนครปฐมเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลางด้านตะวันตก ตั้งอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำท่าจีนซึ่งเป็นพื้นที่บริเวณที่ราบลุ่มภาคกลาง โดยอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๓ องศา ๔๕ ลิปดา ๑๐ พิลิปดา เส้นแวงที่ ๑๐๐ องศา ๔ ลิปดา ๒๘ พิลิปดา มีพื้นที่ ๒,๑๖๘.๓๒๗ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑,๓๕๕,๒๐๔ ไร่ เท่ากับร้อยละ ๐.๔๒ ของประเทศ และมีพื้นที่เป็นอันดับที่ ๖๒ ของประเทศ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครไปตามเส้นทางถนนเพชรเกษม ๕๖ กิโลเมตร หรือตามเส้นทางถนนบรมราชชนนี (ถนนปิ่นเกล้า - นครชัยศรี) ๕๑ กิโลเมตร และตามเส้นทางรถไฟ ๖๒ กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

๑.๒.๒ อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอกระทุ่มแบน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร และอำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอไทรน้อย อำเภอบางใหญ่ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี และเขตทวีวัฒนา เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี และอำเภอดำรงวิทยะ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

๑.๓ สภาพภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของจังหวัดนครปฐมโดยทั่วไปมีลักษณะเป็นที่ราบ ถึงค่อนข้างราบเรียบ ไม่มีภูเขาและป่าไม้ ระดับความแตกต่างของความสูงของพื้นที่อยู่ระหว่าง ๒-๑๐ เมตร เนือระดับน้ำทะเลปานกลาง สภาพพื้นที่โดยทั่วไปลาดจากทิศเหนือสู่ทิศใต้ และตะวันตกสู่ตะวันออกมีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านจากทิศเหนือลงสู่ทิศใต้ พื้นที่ทางตอนเหนือและทางตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่เป็นที่ดอน

ส่วนพื้นที่ทางตอนกลางของจังหวัดเป็นที่ราบลุ่ม มีที่ดอนกระจายเป็นแห่ง ๆ และมีแหล่งน้ำกระจายสำหรับพื้นที่ด้านตะวันออก และด้านใต้เป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำท่าจีน มีคลองธรรมชาติและคลองขุดขึ้นเพื่อการเกษตรและคมนาคมอยู่มาก พื้นที่สูงจากระดับน้ำทะเล ๒-๔ เมตร

๑.๔ สภาพภูมิอากาศ

๑.๔.๑ ปริมาณน้ำฝน

จากสถิติข้อมูลปริมาณน้ำฝนของจังหวัดนครปฐม โดยใช้ข้อมูลของสถานีอุตุนิยมวิทยานครปฐม ย้อนหลัง ๕ ปี (๒๕๕๑-๒๕๕๕) ปริมาณน้ำฝนจะอยู่ในช่วง ๑,๐๐๐-๑,๓๐๐ มิลลิเมตร ฝนตกมากที่สุดปี ๒๕๕๔ วัดได้ ๑,๒๙๕.๕ มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก ๑๑๑ วัน ส่วนฝนตกน้อยที่สุดในปี ๒๕๕๑ วัดได้ ๑,๐๒๓.๔ มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก ๑๑๘ วัน

จำนวนปริมาณน้ำฝนเปรียบเทียบย้อนหลัง ๕ ปี

(ปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๕)

ปี พ.ศ.	ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)	จำนวนวันที่ฝนตก
๒๕๕๑	๑,๐๒๓.๔	๑๑๘
๒๕๕๒	๑,๑๕๒.๕	๑๐๑
๒๕๕๓	๑,๒๓๕.๕	๑๐๕
๒๕๕๔	๑,๒๙๕.๕	๑๑๑
๒๕๕๕	๑,๐๙๕.๑	๑๒๕

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยานครปฐม

๑.๔.๒ อุณหภูมิ

จากสถิติข้อมูลอุณหภูมิของจังหวัดนครปฐม โดยใช้ข้อมูลของสถานีอุตุนิยมวิทยานครปฐม เปรียบเทียบย้อนหลัง ๕ ปี (๒๕๕๑ - ๒๕๕๕) ปรากฏว่าอุณหภูมิโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ปกติ สำหรับอุณหภูมิสูงที่สุด วัดได้ ๔๐.๒ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓ และอุณหภูมิต่ำที่สุด วัดได้ ๑๐.๓ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๒ (ดังแผนภูมิ)

แสดงอุณหภูมิเปรียบเทียบย้อนหลัง ๕ ปี

(ปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๕)

ปี พ.ศ.	อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด	อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย	อุณหภูมิสูงที่สุด	อุณหภูมิต่ำที่สุด
๒๕๕๑	๓๒.๗	๒๒.๖	๒๗.๗	๓๗.๘	๑๔.๗
๒๕๕๒	๓๓.๓	๒๒.๙	๒๘.๑	๓๘.๖	๑๐.๓
๒๕๕๓	๓๓.๙	๒๓.๖	๒๘.๘	๔๐.๒	๑๕.๙
๒๕๕๔	๓๒.๕	๒๒.๗	๒๗.๗	๓๗.๗	๑๔.๔
๒๕๕๕	๓๓.๙	๒๓.๗	๒๘.๘	๓๙.๕	๑๘.๔

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยานครปฐม

๑.๔.๓ การกระจายของฝน

ปริมาณฝนที่ตกในพื้นที่จังหวัดนครปฐม จากข้อมูลฝนของสถานีฝนอำเภอต่าง ๆ และสถานีอุตุนิยมวิทยานครปฐม จากสถิติย้อนหลัง ๕ ปี (๒๕๕๑ – ๒๕๕๕) ทำให้ทราบว่า ปริมาณน้ำฝนจะอยู่ในช่วง ๕๐๐-๑,๖๕๐ มิลลิเมตร โดยพื้นที่ที่มีฝนมากที่สุด ได้แก่ พื้นที่อำเภอดอนตูม เมื่อปี ๒๕๕๔ วัดได้ ๑,๖๔๑.๓ มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก ๙๑ วัน ส่วนพื้นที่ที่มีฝนตกน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอนครชัยศรี เมื่อปี ๒๕๕๑ วัดได้ ๕๑๖.๘ มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก ๙๒ วัน

ปริมาณน้ำฝนของสถานีฝนในจังหวัดนครปฐมเปรียบเทียบกับย้อนหลัง ๕ ปี (๒๕๕๑- ๒๕๕๕)

รหัสสถานี	ชื่อสถานี	๒๕๕๑		๒๕๕๒		๒๕๕๓		๒๕๕๔		๒๕๕๕	
		ปริมาณฝน	วันตก	ปริมาณฝน	วันตก	ปริมาณฝน	วันตก	ปริมาณฝน	วันตก	ปริมาณฝน	วันตก
๔๕๑๐๐๑	นครปฐม	๘๒๖.๒	๗๑	๑,๑๔๙.๐	๖๖	๑,๒๑๙.๒	๖๙	๑,๒๑๗.๑	๗๖	๑,๓๘๙.๒	๙๔
๔๕๑๐๐๒	นครชัยศรี	๕๑๖.๘	๙๒	๘๐๒.๐	๘๙	๑,๔๒๑.๘	๘๒	๒,๘๖๔.๔**	๙๑	๗๘๒.๕	๘๓
๔๕๑๐๐๓	กำแพงแสน	๙๗๕.๔	๑๑๔	๘๘๗.๔	๘๘	๑,๑๓๕.๗	๙๒	๑,๓๐๒.๓	๗๖	๑,๑๓๘.๖	๗๘
๔๕๑๐๐๔	สามพราน	๑,๑๙๐.๕	๘๒	๑,๔๐๔.๒	๖๘	๑,๑๘๙.๑	๗๓	๑,๖๔๑.๓	๙๑	๑,๕๐๑.๖	๙๒
๔๕๑๐๐๕	ดอนตูม	๗๑๗.๓	๗๖	๙๑๘.๘	๕๘	๑,๐๐๔.๘	๖๘	๙๙๗.๒	๖๔	๑,๑๘๒.๖	๖๓
๔๕๑๐๐๖	บางเลน	๘๖๗.๑	๑๑๘	๙๓๘.๑	๕๓	๕๐๗.๔*	๔๘*	๑,๐๘๘.๖	๗๐	๙๖๙.๑	๖๓
๔๕๑๓๐๑	สอตน.นฐ.	๑,๐๒๓.๔	๑๑๘	๑,๑๕๒.๕	๑๐๑	๑,๒๓๕.๕	๑๐๕	๑,๒๙๕.๕	๑๑๑	๑,๐๙๕.๑	๑๒๕

หมายเหตุ * หมายถึง ได้รับข้อมูลไม่ครบสมบูรณ์
 ** หมายถึง ข้อมูลผิดปกติ (มากผิดปกติ) ไม่ใช่ข้อมูลนี้เนื่องจาก Personal error
 สอตน.นฐ. หมายถึง สถานีอุตุนิยมวิทยานครปฐม สังกัดกรมอุตุนิยมวิทยา
 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยานครปฐม

๒. สภาพการเมืองการปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

จังหวัดนครปฐมแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๗ อำเภอ ๑๐๖ ตำบล ๙๐๔ หมู่บ้าน สำหรับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาลนคร ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๔ แห่ง เทศบาลตำบล ๑๗ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๙๔ แห่ง

ตารางแสดงการแบ่งเขตการปกครอง

อำเภอ	ปี พ.ศ. ที่ตั้ง	พื้นที่ (ตร.ม.)		จำนวนตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนเทศบาลนคร	จำนวนเทศบาลเมือง	จำนวนเทศบาลตำบล	จำนวนอบต.	ระยะทางจากจังหวัด
		รวม	ร้อยละ							
๑. เมืองนครปฐม	๒๔๓๙	๔๑๗.๔๔	๑๙.๓	๒๕	๒๑๔	๑	๑	๕	๒๑	๙
๒. สามพราน	๒๔๓๙	๒๔๙.๓๔๗	๑๑.๕	๑๖	๑๑๑	-	๓	๒	๑๒	๒๘
๓. นครชัยศรี	๒๔๕๒	๒๘๔.๐๓๑	๑๓.๑	๒๔	๑๐๘	-	-	๒	๒๓	๒๑
๔. บางเลน	๒๔๓๙	๕๘๘.๘๓๖	๒๗.๑	๑๕	๑๘๐	-	-	๔	๑๕	๕๕
๕. กำแพงแสน	๒๔๔๙	๔๐๕.๐๑๙	๑๘.๗	๑๕	๒๐๔	-	-	๑	๑๕	๓๓
๖. ดอนตูม	๒๕๐๘	๑๗๑.๓๕๔	๗.๙	๘	๖๙	-	-	๑	๖	๓๘
๗. พุทธมณฑล	๒๕๓๙	๕๒.๓	๒.๔	๓	๑๘	-	-	๒	๒	๔๐
รวม	-	๒,๑๖๘.๓๒๗	๑๐๐	๑๐๖	๙๐๔	๑	๔	๑๗	๙๔	-

(ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด)

๒.๒ ประชากร

ปี พ.ศ.๒๕๕๕ มีประชากรจำนวนทั้งสิ้น ๘๗๒,๖๙๙ คน เป็นชาย จำนวน ๔๑๘,๘๔๘ คน หญิง จำนวน ๔๕๓,๘๕๑ คน ครีวเรือน จำนวน ๓๓๕,๙๕๙ ครีวเรือน สำหรับอำเภอที่มีประชากรมากที่สุด ได้แก่ อำเภอเมือง มีประชากรจำนวน ๒๗๓,๐๖๑ คน รองลงมาได้แก่ อำเภอสามพราณ มีประชากรจำนวน ๑๙๑,๔๗๐ คน และอำเภอ กำแพงแสน มีประชากรจำนวน ๑๒๔,๔๔๕ คน

ตารางแสดงจำนวนประชากรและครีวเรือน

ปี พ.ศ.๒๕๕๕

อำเภอ	จำนวนประชากร				จำนวนครีวเรือน
	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ	
เมืองนครปฐม	๑๓๐,๑๖๕	๑๔๒,๘๙๖	๒๗๓,๐๖๑	๓๑.๒๙	๙๘,๐๐๘
สามพราณ	๙๑,๗๕๑	๙๙,๗๑๙	๑๙๑,๔๗๐	๒๑.๙๔	๑๐๖,๘๒๕
นครชัยศรี	๕๑,๔๐๓	๕๖,๖๗๒	๑๐๘,๐๗๕	๑๒.๓๘	๑๐๘,๐๗๕
บางเลน	๔๕,๑๒๔	๔๖,๓๙๔	๙๑,๕๑๘	๑๐.๔๙	๒๘,๔๕๘
กำแพงแสน	๖๐,๒๗๓	๖๔,๑๗๒	๑๒๔,๔๔๕	๑๔.๒๖	๓๔,๔๙๔
ดอนตูม	๒๓,๑๐๒	๒๔,๑๘๓	๔๗,๒๘๕	๕.๔๒	๑๓,๐๑๓
พุทธมณฑล	๑๗,๐๓๐	๑๙,๘๑๕	๓๖,๘๔๕	๔.๒๒	๑๕,๘๗๑
รวม	๔๑๘,๘๔๘	๔๕๓,๘๕๑	๘๗๒,๖๙๙	๑๐๐.๐๐	๓๓๕,๙๕๙

(ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดนครปฐม)

๒.๓ การบริหารราชการ

จังหวัดนครปฐม แบ่งส่วนการบริหารราชการออกเป็น ๓ ส่วน ได้แก่

๑) ส่วนราชการบริหารส่วนกลางในจังหวัด (ที่ขึ้นตรงต่อส่วนกลาง) มีจำนวน ๖๖ หน่วยงาน เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวง ทบวง กรมอื่น ๆ จำนวน ๔๘ หน่วยงาน หน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย จำนวน ๔ หน่วยงาน และหน่วยงานอิสระจำนวน ๑๔ หน่วยงาน

๒) ส่วนราชการบริหารส่วนภูมิภาค มีจำนวน ๓๑ หน่วยงาน เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวง ทบวง กรมอื่น ๆ จำนวน ๒๓ หน่วยงาน หน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ๘ หน่วยงาน ระดับอำเภอ แบ่งเป็น ๗ อำเภอ ๑๐๖ ตำบล ๙๐๔ หมู่บ้าน

๓) ส่วนราชการบริหารส่วนท้องถิ่น แบ่งออกเป็น องค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๑ แห่ง เทศบาลนคร จำนวน ๑ แห่ง เทศบาลเมือง จำนวน ๔ แห่ง เทศบาลตำบล จำนวน ๑๗ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๙๔ แห่ง

๒.๔ การเลือกตั้ง

การเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดนครปฐมภายใต้อำนาจหน้าที่ในการดำเนินการจัดการเลือกตั้งของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนครปฐม ได้แก่

- การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

- การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา

- การเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาล นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๒.๔.๑ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติเห็นชอบในการแบ่งเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครปฐม ดังนี้

(๑) อำเภอเมืองนครปฐม เขต ๑

(๒) อำเภอกำแพงแสน เขต ๒

(๓) อำเภอบางเลน ดอนตูม พุทธมณฑล เขต ๓

(๔) อำเภอนครชัยศรี เขต ๔

(๕) อำเภอสามพราน เขต ๕

โดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้พิจารณาให้ความเห็นชอบทั้ง ๕ เขต ดังนี้

(๑) เขตเลือกตั้งที่ ๑ มีราษฎรในเขตเลือกตั้ง จำนวน ๑๗๐,๒๙๔ คน ท้องที่ที่ประกอบเป็นเขตเลือกตั้ง คือ อำเภอเมืองนครปฐม (เฉพาะเทศบาลนครนครปฐม ตำบลนครปฐม ลำพญา บ่อพลับ หนองปากโลง สนามจันทร์ พระประโทน ห้วยจรเข้ม โพรงมะเดื่อ หนองดินแดง สวนป่าน สระกะเทียม และวังตะกั่ว)

(๒) เขตเลือกตั้งที่ ๒ มีราษฎรในเขตเลือกตั้ง จำนวน ๑๖๖,๐๒๓ คน ท้องที่ที่ประกอบเป็นเขตเลือกตั้งคือ อำเภอกำแพงแสน อำเภอเมืองนครปฐม (เฉพาะตำบลบ้านยาง ทพหลวง หนองงูเห่า เลื่อมตาก้อง และมาบแค)

(๓) เขตเลือกตั้งที่ ๓ มีราษฎรในเขตเลือกตั้ง จำนวน ๑๗๔,๐๖๔ คน ท้องที่ที่ประกอบเป็นเขตเลือกตั้งคือ อำเภอบางเลน ดอนตูม และพุทธมณฑล

(๔) เขตเลือกตั้งที่ ๔ มีราษฎรในเขตเลือกตั้ง จำนวน ๑๖๔,๙๙๘ คน ท้องที่ที่ประกอบเป็นเขตเลือกตั้งคือ อำเภอนครชัยศรี และอำเภอเมืองนครปฐม (ตำบลดอนยายหอม ธรรมศาลา ถนนขาด บางเขม(นอกเขตเทศบาลนครนครปฐม) สามควายเผือก วังเย็น และทุ่งน้อย)

(๕) เขตเลือกตั้งที่ ๕ มีราษฎรในเขตเลือกตั้ง จำนวน ๑๘๔,๘๖๗ คน ท้องที่ที่ประกอบเป็นเขตเลือกตั้งคือ อำเภอสามพรานทั้งอำเภอ

จังหวัดนครปฐมได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐมแล้ว เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวมทั้งสิ้น ๖๔๘,๖๒๑ คน จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งรวมทั้งสิ้น ๕๐๔,๙๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๘๔ ตามตารางดังนี้

ตารางแสดงจำนวนการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง ส.ส.จังหวัดนครปฐม
ปี พ.ศ.๒๕๕๔

เขตเลือกตั้ง	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง		บัตรเสีย				บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน			
				แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง		แบบบัญชีรายชื่อ		แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง		แบบบัญชีรายชื่อ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เขต ๑	๑๒๕,๔๑๒	๙๗,๙๗๘	๗๘.๑๒	๕,๑๑๕	๕.๒๒	๓,๓๔๓	๓.๔๑	๙,๔๙๔	๙.๖๙	๗,๒๒๙	๗.๓๘
เขต ๒	๑๒๔,๘๖๗	๙๗,๙๘๘	๗๘.๔๗	๕,๘๓๙	๕.๙๖	๕,๖๓๘	๕.๗๕	๖,๑๓๒	๖.๒๖	๔,๐๐๓	๔.๐๙
เขต ๓	๑๓๒,๐๑๐	๑๐๓,๖๘๓	๗๘.๕๔	๕,๘๙๔	๕.๖๘	๔,๙๖๔	๔.๗๙	๔,๙๑๙	๔.๗๔	๓,๓๙๙	๓.๒๘
เขต ๔	๑๒๖,๕๔๑	๙๙,๓๖๗	๗๘.๕๓	๖,๒๒๘	๖.๒๗	๔,๕๖๘	๔.๖๐	๗,๓๖๗	๗.๔๑	๔,๘๔๕	๔.๘๘
เขต ๕	๑๓๙,๗๙๑	๑๐๕,๙๐๐	๗๕.๗๖	๖,๑๗๔	๕.๘๓	๓,๔๖๗	๓.๒๗	๖,๕๘๓	๖.๒๒	๓,๘๑๒	๓.๖๐
รวมทั้งจังหวัด	๖๔๘,๖๒๑	๕๐๔,๙๑๖	๗๗.๘๔	๒๙,๒๕๐	๕.๗๙	๒๑,๙๘๐	๔.๓๕	๓๔,๔๙๕	๖.๘๓	๒๓,๒๘๘	๔.๖๑

โดยมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

(๑) พ.ท.สินธพ แก้วพิจิตร เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๑

(๒) นายรัฐกร เจนกิจณรงค์ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๒

(๓) นายก่อเกียรติ สิริยะเสถียร เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๓

(๔) นายอนุชา สะสมทรัพย์ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๔

(๕) นายเผด็จชัย สะสมทรัพย์ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๕

๒.๔.๒ การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๑ มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนทั้งสิ้น ๓๑๖,๒๘๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๓๖ ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด

๒.๔.๓ การเลือกตั้งท้องถิ่น จังหวัดนครปฐมได้มีการเลือกตั้งนายก /สมาชิกสภาท้องถิ่นที่ครบวาระ และเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ดังนี้

(๑) อำเภอเมืองนครปฐม มีการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๘ ครั้ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยจรเข้ม องค์การบริหารส่วนตำบลพระประโทน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองดินแดง องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งน้อย องค์การบริหารส่วนตำบลสามควายเผือก องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง และองค์การบริหารส่วนตำบลทัพหลวง

(๒) อำเภอสามปราน มีการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลทรงคนอง องค์การบริหารส่วนตำบลบางเตย และองค์การบริหารส่วนตำบลสามพราน

(๓) อำเภอนครชัยศรี มีการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้ว องค์การบริหารส่วนตำบลเพนียด องค์การบริหารส่วนตำบลสัมปทวน องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแฝก องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพระยา องค์การบริหารส่วนตำบลวัดละมุด และองค์การบริหารส่วนตำบลแหลมบัว

(๔) อำเภอบางเลน มีการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลบัวปากท่า องค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม องค์การบริหารส่วนตำบลไทรงาม และองค์การบริหารส่วนตำบลบางหลวง

(๕) อำเภอกำแพงแสน มีการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลรางพิบูล องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหมอนทอง องค์การบริหารส่วนตำบลสระพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลดอนข่อย องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยขวาง องค์การบริหารส่วนตำบลกระต๊อบ และองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำเขียว

(๖) อำเภอดอนตูม มีการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลดอนพุทรา และองค์การบริหารส่วนตำบลลำเหย

(๗) อำเภอพุทธมณฑล มีการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาสวัสดิ์

สรุปผลการเลือกตั้งนายก / สมาชิกสภาท้องถิ่น เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ โดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนทั้งสิ้น ๔๒๒,๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๗๗ ผู้มาใช้สิทธิ ๓๔๐,๙๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๗๗ ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด

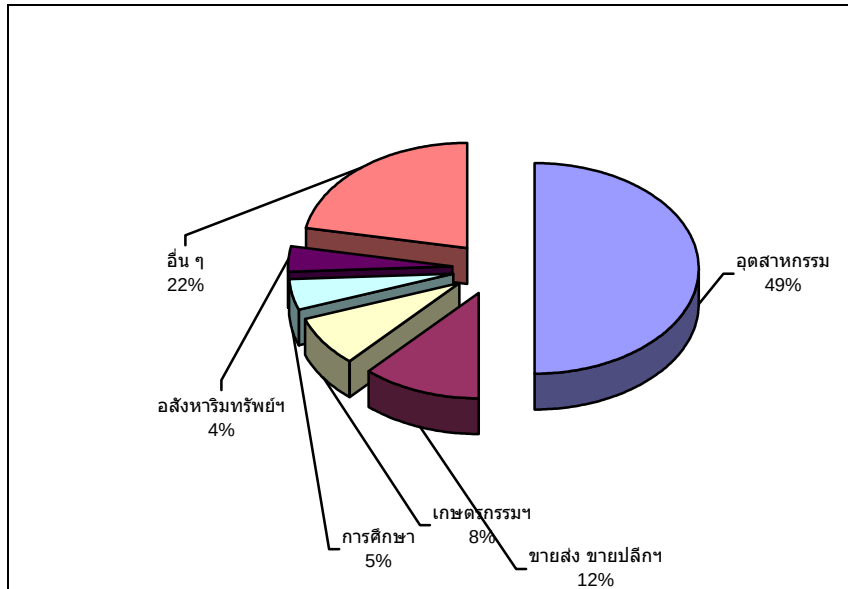
๓. สภาพเศรษฐกิจ

๓.๑ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

สภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดนครปฐมในปี ๒๕๕๓ พบว่าประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว ๑๗๗,๑๑๐ บาทต่อปี โดยทั้งจังหวัดมีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด อนุกรมใหม่ ตามราคาประจำปี ๑๗๒,๘๙๑ ล้านบาท รายได้ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสาขาการผลิตอุตสาหกรรมมากที่สุด คิดเป็นมูลค่า ๘๖,๕๑๓ ล้านบาท รองลงมาเป็นสาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน คิดเป็นมูลค่า ๑๙,๘๘๘ ล้านบาท อันดับ ๓ เป็นสาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ คิดเป็นมูลค่า ๑๓,๖๓๘ ล้านบาท สาขาการศึกษา คิดเป็นมูลค่า ๘,๒๒๘ ล้านบาท สาขาการบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ คิดเป็นมูลค่า ๖,๘๒๔ ล้านบาท สาขาการบริหารราชการแผ่นดิน และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ คิดเป็นมูลค่า ๖,๖๙๐ ล้านบาท สาขาตัวกลางทางการเงิน คิดเป็นมูลค่า ๕,๖๑๕ ล้านบาท สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม คิดเป็นมูลค่า ๕,๓๗๘ ล้านบาท สาขาการก่อสร้าง คิดเป็นมูลค่า ๕,๑๖๗ ล้านบาท สาขาการไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา คิดเป็นมูลค่า ๔,๖๙๕ ล้านบาท สาขาโรงแรมและภัตตาคาร ๓,๖๒๗ ล้านบาท สาขาการบริการด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์ คิดเป็น

มูลค่า ๒,๒๘๔ ล้านบาท สาขาการประมง คิดเป็นมูลค่า ๑,๖๑๖ ล้านบาท สาขาการทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน คิดเป็นมูลค่า ๑,๕๐๐ ล้านบาท สาขาการบริการชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ คิดเป็นมูลค่า ๑,๑๔๐ ล้านบาท และสาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล คิดเป็นมูลค่า ๘๘ ล้านบาท

กราฟแสดงผลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครปฐม ปี พ.ศ.๒๕๕๓

(ที่มา : สนง. สถิติจังหวัดนครปฐม)

๓.๒ การเกษตรกรรม

จังหวัดนครปฐม มีพื้นที่เกษตรกรรม จำนวนทั้งสิ้น ๗๙๘,๐๙๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๘๙ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด การเกษตรกรรมเป็นสาขาการผลิตที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม ประชากรร้อยละ ๒๓.๕๙ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม อาชีพเกษตรกรรมที่สำคัญ ได้แก่ การทำนา ทำไร่ ทำสวนผลไม้และพืชผัก การเลี้ยงสัตว์และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ระบบการเกษตรในจังหวัดนครปฐม จัดเป็นเขตเกษตรก้าวหน้า เพราะมีระบบชลประทานที่ดี โดยอาศัยแหล่งน้ำจากกลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ท่าจีน และแม่กลอง ประกอบกับเกษตรกรจังหวัดนครปฐมมีศักยภาพสูงสามารถเรียนรู้วิทยาการแบบใหม่ ๆ และมีการใช้เทคโนโลยีภาคการเกษตรที่พัฒนามากขึ้นระดับหนึ่ง พืชเศรษฐกิจที่หารายได้ให้จังหวัด ได้แก่ ข้าว อ้อย ไม้ผล พืชผักต่าง ๆ และไม้ดอกไม้ประดับ การเกษตรกรรมของจังหวัดนครปฐมมีความเป็นไปได้สูงต่อการวางแผนจัดระบบการผลิต เพื่อเชื่อมโยงการส่งออก

๓.๒.๑ การกลีกรวม

ในปี พ.ศ.๒๕๕๕ จังหวัดนครปฐมใช้พื้นที่เพาะปลูกแยกเป็นพื้นที่ใช้ทำนาปี จำนวน ๔๑๒,๗๒๕ ไร่ ทำนาปรัง จำนวน ๔๐๑,๙๕๙ ไร่ พืชไร่ จำนวน ๘๓,๐๔๑.๒๐ ไร่ ไม้ดอกไม้ประดับ จำนวน ๑๖,๕๘๕ ไร่

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม ได้แก่

๑) ข้าว จังหวัดนครปฐมมีการทำนาปีละ ๒ ครั้ง คือ ข้าวนาปีและข้าวนาปรัง โดยข้าวนาปีเป็นข้าวเพาะปลูกในช่วงเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม และจะเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนสิงหาคม-มกราคม ส่วนข้าวนาปรังเป็นข้าวที่เพาะปลูกในช่วงเดือนพฤศจิกายน-เมษายน และจะเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนกุมภาพันธ์-สิงหาคม แต่เนื่องจากจังหวัดนครปฐมมีระบบชลประทานที่สมบูรณ์ จึงสามารถปลูกข้าวได้ต่อเนื่องตลอดปี คือสามารถปลูกได้ ๒ ปี ๕ ครั้ง สำหรับผลผลิตข้าวฤดูการผลิตปี พ.ศ.๒๕๕๕ ของจังหวัดมี ดังนี้

(๑) ข้าวนาปี จากสถิติการปลูกข้าวพบว่า ปี พ.ศ. ๒๕๕๔/๒๕๕๕ มีปริมาณผลผลิตรวมประมาณ ๓๗๒,๘๑๖ ตัน มีเนื้อที่เพาะปลูก จำนวน ๔๑๒,๗๒๕ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๘๙๖ กิโลกรัม

(๒) **ข้าวนาปรัง** จากสถิติการเพาะปลูกพบว่า ปี พ.ศ. ๒๕๕๔/๒๕๕๕ มีปริมาณผลผลิตรวมประมาณ ๓๕๗,๙๔๑ ตัน มีเนื้อที่เพาะปลูก จำนวน ๔๐๑,๙๕๙ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๘๘๘ กิโลกรัม

๒) **อ้อยโรงงาน** พืชไรที่สำคัญของจังหวัดฯ คือ อ้อยโรงงานที่ใช้ผลิตน้ำตาลทราย ในปี พ.ศ.๒๕๕๕ จังหวัดนครปฐมมีผลผลิตอ้อยโรงงานรวมประมาณ ๘๘๒,๙๑๙ ตัน มีเนื้อที่เพาะปลูก จำนวน ๖๕,๓๙๘ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๑๓,๕๐๑ กิโลกรัม

๓) **ผลไม้** การทำสวนผลไม้ นับเป็นอาชีพหนึ่งที่ราษฎรทำการเพาะปลูกมาก ประกอบด้วย มะพร้าว น้ำหอม ส้มโอ มะม่วง ฝรั่ง ชมพู่ มะนาว กล้วยน้ำว้า กล้วยหอม ลำไย ฯลฯ สำหรับผลไม้ที่มีชื่อเสียงของ มีผลผลิตผลไม้รวมประมาณ ๘๙,๒๓๒ ตัน เนื้อที่เพาะปลูก จำนวน ๕๗,๙๖๘ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๑,๕๓๙ กิโลกรัม

๔) **พืชผัก** มีการปลูกกันทั่วไป นอกจากจะใช้บริโภคภายในจังหวัดนครปฐมแล้ว ยังส่งไปจำหน่ายยังจังหวัดข้างเคียง และกรุงเทพฯ ซึ่งพืชผักบางชนิด เช่น หน่อไม้ฝรั่ง พืชผักที่ปลูกกันมาก ได้แก่ ข้าวโพดฝักอ่อน ข้าวโพดหวาน กระเจียบเขียว พริกขี้หนูใหญ่ หน่อไม้ฝรั่ง ผักคะน้า แตงกวา ถั่วฝักยาว ผักกวางตุ้ง ผักคื่นช่าย ผักชี ผักบุ้งจีน ผักบุ้งน้ำ ผักกะเฉด กระชาย ต้นหอม ฯลฯ มีผลผลิตผักรวมประมาณ ๙,๖๕๐ ตัน เนื้อที่เพาะปลูก จำนวน ๙,๖๕๐ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ จำนวน ๑,๖๒๙ กิโลกรัม

๕) **ไม้ดอกไม้ประดับ** จังหวัดนครปฐมเป็นแหล่งเพาะปลูกกล้วยไม้ที่สำคัญและมีไม้ดอกไม้ประดับอื่น ๆ เช่น กุหลาบ มะลิ บัวฉัตร ดอกกรัก ดาวเรือง จำปี ช่อนกลั่น ดาหลา ฯลฯ พื้นที่เพาะปลูกไม้ดอกไม้ประดับจังหวัดนครปฐม มีเนื้อที่เพาะปลูกรวมประมาณ ๑๖,๕๘๕ ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอสามพราน นครชัยศรี พุทธมณฑล และบางเลน

๓.๒.๒ การปศุสัตว์

ปี พ.ศ.๒๕๕๕ จังหวัดนครปฐม มีการเลี้ยงสัตว์เพื่อการบริโภคและการค้าสัตว์ที่นิยมเลี้ยง ๓ ลำดับแรก ได้แก่ ไก่ มีจำนวน ๙,๔๔๕,๙๗๗ ตัว เป็ด มีจำนวน ๒,๑๑๒,๗๐๖ ตัว และสุกร มีจำนวน ๕๑๕,๓๖๘ ตัว เป็นต้น

ตารางแสดงจำนวนสัตว์ในจังหวัดนครปฐม

ปี พ.ศ.๒๕๕๕

อำเภอ	โคนม	โคเนื้อ	กระบือ	สุกร	แพะ	แกะ	ไก่	เป็ด	ฟาร์ม	นกกระทา
เมืองนครปฐม	๙,๐๔๗	๓๑,๖๘๓	๒๒๔	๓๐๓,๘๒๙	๒,๖๕๑	๕๗๙	๑,๕๘๙,๐๘๙	๖๘๑,๖๑๘	๑๕,๗๑๘	๕๐,๐๐๐
สามพราน	๙๖	๙๕๕	๔๗	๘๕,๘๙๕	๑๐๘	๐	๑๐๐,๕๖๖	๗,๙๗๙	๕๐	๕
นครชัยศรี	๓๘	๖,๑๖๒	๒๓๑	๒๕,๔๑๗	๒๔๘	๐	๓,๘๕๒,๘๕๗	๒๗๐,๐๓๔	๑๔๖	๒๐,๐๑๐
บางเลน	๐	๔,๒๓๑	๓๒	๑๖,๗๖๘	๔๓๘	๙๒	๒,๕๕๖,๐๑๗	๑,๐๑๙,๘๘๓	๑๐,๖๘๑	๗
กำแพงแสน	๑๕,๖๓๗	๒๐,๔๑๔	๑๒๐	๖๗,๙๓๑	๔,๖๗๕	๒,๐๘๒	๑,๐๓๓,๒๓๖	๕๘,๔๔๒	๑๕,๖๑๓	๕๘๐
ดอนตูม	๑๕	๓,๖๖๒	๕	๑๕,๕๒๓	๖๘๒	๐	๓๐๓,๑๗๘	๕๘,๑๕๗	๓๙,๔๔๒	๒๗,๐๐๐
พุทธมณฑล	๐	๑๗๕	๑๑	๕	๔	๓๔	๑๑,๐๓๔	๑๖,๕๙๓	๔๑	๑๐
รวม	๒๔,๘๓๓	๖๗,๒๘๒	๖๗๐	๕๑๕,๓๖๘	๘,๘๐๖	๒,๗๘๗	๙,๔๔๕,๙๗๗	๒,๑๑๒,๗๐๖	๘๑,๖๙๑	๙๗,๖๑๒

(ที่มา : สนง.ปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม)

๓.๒.๓ การประมง

จังหวัดนครปฐมประกอบอาชีพประมงน้ำจืดเป็นส่วนใหญ่ ผลผลิตของสาขาประมง โดยทั่วไปได้จากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีเกษตรกรทำการประมงทั้งสิ้นจำนวน ๙,๙๗๖ ราย พื้นที่ทำการประมงมีจำนวนทั้งสิ้น ๑๐๔,๑๖๒ ไร่ สัตว์น้ำที่นิยมเลี้ยง ได้แก่ ปลาน้ำจืด กุ้งก้ามกราม กุ้งขาว ปลาสร้อยขาว จระเข้ และสัตว์น้ำอื่น ๆ มีผู้ประกอบการด้านการประมงทั้งสิ้น ๑๘๘ ราย ประกอบด้วย ผู้ค้าปัจจัยการผลิต/ผู้ค้า ผู้รวบรวม

สัตว์น้ำ/แพปลา ทำขึ้นปลา/โรงงานอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ/กลุ่มและผู้แปรรูปสัตว์น้ำ/ผู้นำเข้า ผู้ส่งออกสัตว์น้ำ และผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ แหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ จำนวน ๔๗๐ แห่ง เนื้อที่ ๒๕,๓๕๖ ไร่ ประกอบด้วย แม่น้ำ/ลำคลอง/หนอง/บึง ครอบคลุมทั้ง ๗ อำเภอ ทั้งนี้ ในปี พ.ศ.๒๕๕๕ มีผลผลิตจากการเพาะเลี้ยง ๗๑,๘๒๗.๐๗ ตัน มูลค่า ๕,๓๔๓,๐๖๖,๓๔๗.๘๒ ล้านบาท

ตารางแสดงจำนวนผลผลิตด้านการประมงจังหวัดนครปฐม

ปี พ.ศ.๒๕๕๕

อำเภอ	ชาวประมง (ราย)	ผลผลิตจาก ธรรมชาติ (ตัน)	มูลค่าการผลิต (บาท)	ผู้เพาะเลี้ยง (ราย)	ผลผลิตจากการ เพาะเลี้ยง(ตัน)	มูลค่าการผลิต (บาท)
เมือง นครปฐม	๐	๐	๐	๑,๖๓๒.๐๐	๑๑,๓๗๐.๑๗	๘๐๘,๙๑๑,๘๕๐.๖๘
สามพราน	๗๓	๒๖๙.๘๖	๘,๓๓๐,๒๑๐.๐๐	๑,๑๑๙.๐๐	๗,๙๘๔.๗๒	๘๔๓,๖๓๔,๔๖๗.๓๐
นครชัยศรี	๑๑๐	๔๒๗.๔๕	๑๓,๑๑๐,๕๗๕.๐๐	๑,๑๒๓.๐๐	๘,๒๑๒.๔๒	๖๐๐,๙๘๗,๖๔๖.๕๐
บางเลน	๘๒	๓๒๖.๕๑	๖,๙๑๐,๕๐๑.๐๐	๒,๙๕๖.๐๐	๑๙,๖๖๙.๙๐	๑,๓๗๐,๙๕๓,๗๘๖.๘๐
กำแพงแสน	๐	๐	๐	๑,๖๕๑.๐๐	๑๓,๖๑๙.๐๐	๙๔๘,๘๘๒,๘๐๕.๒๐
ดอนตูม	๐	๐	๐	๑,๐๔๙.๐๐	๘,๖๘๖.๘๓	๖๐๙,๓๗๘,๖๑๕.๓๐
พุทธมณฑล	๕	๐	๐	๔๔๖.๐๐	๒,๒๘๔.๐๓	๑๖๐,๓๑๗,๑๗๖.๐๔
รวม	๒๗๐	๑,๐๒๓.๘๒	๒๘,๓๕๑,๒๘๖.๐๐	๙,๙๗๖.๐๐	๗๑,๘๒๗.๐๗	๕,๓๔๓,๐๖๖,๓๔๗.๘๒

(ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม)

ตารางแสดงจำนวนพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจังหวัดนครปฐม

ปี พ.ศ.๒๕๕๕

อำเภอ	พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ไร่)						รวมพื้นที่เลี้ยง ทั้งสิ้น (ไร่)
	กุ้งขาว	กุ้งก้ามกราม	ปลาน้ำจืด	ปลาสวยงาม	จระเข้	สัตว์น้ำอื่น ๆ	
เมืองนครปฐม	๒,๓๓๖	๗,๙๑๔	๙,๗๙๔	๓๙๑	๑๘	๓๗	๒๐,๔๙๐
สามพราน	๑,๔๒๐	๑,๐๐๖	๕,๒๗๙	๒๐	๖๖	๗๐	๗,๘๖๑
นครชัยศรี	๑,๘๘๔	๓๔๔	๖,๒๐๐	๑๒๙	๑	๕๐	๘,๖๐๘
บางเลน	๙,๐๑๕	๗,๗๗๐	๑๗,๘๓๒	๖๗	๖	๔๕	๓๔,๗๓๕
กำแพงแสน	๒,๔๖๒	๑๙,๑๐๗	๑,๕๔๓	๑๓	๒๘	๑๙๗	๒๓,๓๕๐
ดอนตูม	๑,๕๐๔	๒๑๐	๕,๙๐๖	๑๕	๑๗	๑๕	๗,๖๖๗
พุทธมณฑล	๐	๕	๑,๔๔๔	๐	๐	๒	๑,๔๕๑
รวม	๑๘,๖๒๑	๓๖,๓๕๖	๔๗,๙๙๘	๖๓๕	๑๓๖	๔๑๖	๑๐๔,๑๖๒

(ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม)

๓.๓ การใช้พื้นที่และการถือครองที่ดิน

ปี พ.ศ.๒๕๕๕ จังหวัดนครปฐมมีพื้นที่การออกเอกสารสิทธิ รวมทั้งสิ้น ๔๖๕,๕๓๒ แปลง ๑,๒๒๑,๔๙๘ ไร่ ๓ งาน ๒๖.๖๐ ตารางวา โดยจำแนกตามประเภทเอกสารสิทธิ ดังนี้

๓.๓.๑ โฉนดที่ดิน มีจำนวน ๔๕๖,๒๓๑ แปลง เนื้อที่ ๑,๑๗๑,๘๙๒ ไร่ ๓ งาน ๓๓ ตารางวา

๓.๓.๒ หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) มีจำนวน ๔,๑๐๗ แปลง เนื้อที่ ๘,๐๔๖ ไร่ ๓ งาน ๙๕.๖๐ ตารางวา

๓.๓.๓ หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) มีจำนวน ๔,๗๙๑ แปลง เนื้อที่ ๓๙,๕๔๗ ไร่ ๑ งาน ๑๘ ตารางวา

๓.๓.๔ ใบจอง มีจำนวน ๔๐๓ แปลง เนื้อที่ ๒,๐๑๑ ไร่ ๒ งาน ๗๙ ตารางวา

๓.๓.๕ ใบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) มีจำนวน ๕๓๘ แปลง เนื้อที่ ๑,๓๙๑ ไร่ ๐ งาน ๖๓ ตารางวา (ที่มา : สำนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม)

๓.๔ การอุตสาหกรรม

การอุตสาหกรรมเป็นสาขาที่ทำรายได้เข้าสู่จังหวัดนครปฐมมากที่สุด มีการขยายตัวทางอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นเขตปริมณฑลของกรุงเทพมหานคร ห่างจากกรุงเทพ ฯ เพียง ๕๖ กิโลเมตร โดยภาพรวมแล้วอุตสาหกรรมในจังหวัดนครปฐม มีการประกอบกิจการหลากหลายประเภทปะปนกันไปไม่กระจุกตัวอยู่ในอุตสาหกรรมหนึ่งเป็นพิเศษ และอุตสาหกรรมที่มีสัดส่วนการลงทุนมากที่สุด คือ อุตสาหกรรมการบริการ รองลงมาคือ อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม และอุตสาหกรรมเคมีและพลาสติก ตามลำดับ ส่วนอุตสาหกรรมที่มีสัดส่วนการลงทุนน้อยที่สุด คือ อุตสาหกรรมแปรรูปไม้ และอุตสาหกรรมก่อสร้างตามลำดับ

ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ อาทิ เช่น การผลิตด้านอุตสาหกรรมพัฒนายังไม่ต่อเนื่องเครื่องจักรเก่า ล้าสมัย การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ยังไม่ทั่วถึง เพราะผู้ประกอบการขาดเงินลงทุนมีผลทำให้คุณภาพสินค้าที่ได้ยังไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร และขาดแรงงานฝีมือเฉพาะด้าน

ในปี พ.ศ.๒๕๕๔ จังหวัดนครปฐมมีโรงงานจำนวนทั้งสิ้น ๒,๙๗๑ แห่ง จำนวนเงินลงทุนประมาณ ๒๕๖,๔๙๐,๔๑๑,๓๘๙ บาท เกิดการจ้างงาน ๑๗๖,๕๗๕ คน เป็นชาย ๘๒,๙๓๑ คน เป็นหญิง ๙๓,๖๔๔ คน กำลังการผลิตทั้งสิ้น ๓,๕๘๕,๘๓๙.๒๒ แรงม้า

ตารางแสดงจำนวนโรงงานแยกตามหมวดอุตสาหกรรม

ปี พ.ศ.๒๕๕๕

ที่	หมวดรายการ	จำนวนโรงงาน	จำนวนคนงาน			เงินลงทุน	แรงม้า
			ชาย	หญิง	รวม		
๑.	อุตสาหกรรมกระดาษ	๑๘๑	๒,๕๕๓	๑,๖๘๒	๔,๒๓๕	๔,๐๘๑,๕๓๑,๔๖๙	๑๒๒,๑๗๘.๖๑
๒.	อุตสาหกรรมอาหาร	๓๕๙	๑๔,๔๔๗	๒๑,๔๙๗	๓๕,๙๔๔	๑๗,๑๑๒,๕๙๗,๓๓๐	๘๘๗,๑๓๐.๒๕
๓.	อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม	๔๓	๑,๙๖๐	๑,๔๗๖	๓,๔๓๖	๓๗,๘๔๕,๑๕๕,๘๒๒	๓๙๓,๑๘๗,๐๘
๔.	อุตสาหกรรมสิ่งทอ	๒๕๓	๙,๖๕๐	๑๔,๒๒๐	๒๓,๘๗๐	๒๐,๐๙๕,๓๘๖,๖๒๒	๗๙๓,๗๓๗.๒๐
๕.	อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย	๖๓	๓,๕๐๖	๑๒,๗๒๒	๑๖,๒๒๘	๒,๐๕๙,๓๒๙,๙๒๖	๑๓,๔๖๕.๐๘
๖.	อุตสาหกรรมเครื่องหนัง	๑๖	๕๖๑	๗๖๐	๑,๓๒๑	๒๓๓,๘๙๖,๐๐๐	๔,๘๐๖.๐๖
๗.	อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	๑๐๐	๑,๕๑๐	๑,๐๕๙	๒,๕๖๙	๑,๐๔๕,๓๕๖,๒๐๐	๓๓,๘๓๗.๕๑
๘.	อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน	๕๓	๑,๑๕๘	๑,๑๘๐	๒,๓๓๘	๑,๔๖๙,๖๒๐,๐๐๐	๙,๙๙๘.๖๘
๙.	อุตสาหกรรมกระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	๕๙	๑,๒๙๗	๗๖๐	๒,๐๕๗	๕,๒๐๗,๘๙๒,๓๗๓	๑๓๔,๒๔๑.๘๓
๑๐.	อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์	๔๑	๑,๐๖๙	๑,๐๒๕	๒,๐๙๔	๒,๕๖๑,๓๔๓,๒๒๕	๑๐,๖๗๕.๗๙
๑๑.	อุตสาหกรรมเคมี	๑๙๓	๔,๘๖๓	๒,๕๙๗	๗,๔๖๐	๖,๑๐๑,๕๐๒,๐๒๐	๖๔,๖๓๗.๘๖
๑๒.	อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์	๗	๔๘	๒๗	๗๕	๖๙๒,๘๐๐,๐๐๐	๒,๗๗๙.๗๔
๑๓.	อุตสาหกรรมยาง	๕๗	๒,๓๗๖	๑,๒๐๘	๓,๕๘๔	๔,๖๗๑,๒๕๓,๕๐๙	๑๗๓,๗๙๓.๖๒

ที่	หมวดรายการ	จำนวน โรงงาน	จำนวนคนงาน			เงินลงทุน	แรงงาน
๑๔.	อุตสาหกรรมพลาสติก	๓๕๒	๑๐,๓๗๓	๑๒,๕๗๒	๒๒,๙๔๕	๑๖,๔๑๘,๔๑๔,๗๘๒	๒๘๔,๕๘๐.๓๙
๑๕.	อุตสาหกรรมโลหะ	๑๔๖	๓,๔๑๘	๔,๑๓๕	๗,๕๕๓	๓,๓๑๓,๒๑๒,๒๕๐	๕๓,๗๔๒๙.๔๘
๑๖.	อุตสาหกรรมโลหะ	๘๕	๓,๘๕๗	๕๕๖	๔,๔๑๓	๑,๗๓๒,๔๘๖,๖๙๔	๑๑๔,๐๓๑.๕๓
๑๗.	อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ	๒๘๘	๕,๓๐๖	๑,๙๗๔	๗,๒๘๐	๗,๓๐๕,๓๒๘,๔๘๙	๖๗,๐๓๐.๙๓
๑๘.	อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล	๙๒	๑,๗๔๘	๔๕๒	๒,๒๐๐	๑,๕๕๐,๙๗๙,๐๐๐	๑๘,๖๐๖.๐๗
๑๙.	อุตสาหกรรมไฟฟ้า	๑๒๒	๓,๗๓๑	๔,๔๗๘	๘,๒๐๙	๔,๕๕๕,๐๒๘,๐๗๔	๒๙,๘๖๔.๔๑
๒๐.	อุตสาหกรรมขนส่ง	๑๘๐	๓,๘๕๗	๑,๒๖๘	๕,๑๒๕	๓,๕๕๐,๖๑๑,๕๔๐	๕๕,๒๗๑.๗๓
๒๑.	อุตสาหกรรมอื่น ๆ	๓๐๑	๕,๖๔๓	๗,๙๙๖	๑๓,๖๓๙	๑๑๔,๘๙๖,๖๘๖,๐๖๔	๓๑๘,๒๕๕.๓๗
	รวม	๒,๙๗๑	๘๒,๙๓๑	๙๓,๖๔๔	๑๗๖,๕๗๕	๒๕๖,๔๙๐,๔๑๑,๓๘๙	๓,๕๘๕,๘๓๙.๒๒

(ที่มา : สنج.อุตสาหกรรมจังหวัดนครปฐม)

๓.๕ การพาณิชย์กรรม

จังหวัดนครปฐม เป็นศูนย์กลางทางการค้าของภูมิภาคตะวันตกและเป็นชุมทางการขนส่ง การขนถ่ายสินค้ามายาวนาน โดยทางรถไฟ รถยนต์ และการขนส่งสินค้าเกษตรทางน้ำเพื่อเข้าสู่ตลาดกรุงเทพฯ รวมทั้งมีความได้เปรียบทางด้านทำเลที่ตั้งประกอบกับโครงสร้างพื้นฐานของจังหวัดมีการพัฒนา การเกษตรในทุกด้าน จึงก่อให้เกิดการลงทุนอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการเกษตรได้เป็นอย่างดี และรวดเร็ว ทำให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดกระจายไปสู่สาขาต่างๆ และมีความมั่นคง จนกลายเป็นศูนย์กลางทางพาณิชย์กรรมขนาดใหญ่ ทั้งนี้ ในปี พ.ศ.๒๕๕๕ มีผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งจดทะเบียนธุรกิจใหม่ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๗๙๓ ราย จำนวนทุนจดทะเบียนรวมทั้งสิ้น ๑,๖๐๙,๔๒๕,๕๐๐ บาท

ตารางแสดงการจดทะเบียนธุรกิจใหม่จังหวัดนครปฐม

ปี พ.ศ.๒๕๕๑ - ๒๕๕๕

ปี	จำนวนผู้จดทะเบียนธุรกิจ	
	จำนวนราย	ทุน (บาท)
๒๕๕๑	๔๙๐	๗๗๒,๒๔๖,๐๐๐
๒๕๕๒	๕๕๐	๑,๕๘๙,๗๘๐,๐๐๐
๒๕๕๓	๖๑๖	๑,๕๓๘,๒๗๐,๐๐๐
๒๕๕๔	๗๕๙	๒,๑๙๙,๘๒๐,๐๐๐
๒๕๕๕	๗๙๓	๑,๖๐๙,๔๒๕,๕๐๐

(ที่มา : สنج.พัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด)

**ตารางแสดงการจัดทะเบียนแยกเป็นประเภทธุรกิจ
ปี พ.ศ.๒๕๕๕**

ลำดับ	ประเภทธุรกิจ	บริษัทจำกัด		ห้างหุ้นส่วนจำกัด	
		จำนวนจดทะเบียน (ราย)	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	จำนวนจดทะเบียน (ราย)	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)
๑.	เกษตร/ป่าไม้/ประมง	๓	๓,๐๐๐,๐๐๐	๐	๐
๒.	เหมืองแร่	๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑	๑,๐๐๐,๐๐๐
๓.	อุตสาหกรรม/หัตถกรรม	๑๑๕	๒๗๗,๔๐๐,๐๐๐	๒๙	๒๒,๙๓๐,๐๐๐
๔.	สาธารณูปโภค	๑๒	๑๔,๐๐๐,๐๐๐	๕	๕,๖๐๐,๐๐๐
๕.	ก่อสร้าง	๔๘	๙๕,๐๐๐,๐๐๐	๓๓	๓๔,๗๐๐,๐๐๐
๖.	ขายส่ง/ขายปลีก/โรงแรม/ร้านอาหาร	๒๑๕	๔๑๙,๐๕๐,๐๐๐	๘๒	๖๐,๘๗๐,๐๐๐
๗.	ขนส่ง/คมนาคม/คลังสินค้า	๒๙	๓๘,๑๐๐,๐๐๐	๑๕	๑๑,๗๐๐,๐๐๐
๘.	การเงิน/ประกันภัย/อสังหาริมทรัพย์/บริการธุรกิจ	๑๒๘	๕๗๖,๖๐๐,๐๐๐	๗๕	๔๖,๔๗๕,๕๐๐
๙.	บริการสังคม/บริการส่วนบุคคล	๐	๐	๐	๐
๑๐.	อื่น ๆ	๒	๒,๐๐๐,๐๐๐	๐	๐
	รวม	๕๕๓	๑,๔๒๖,๑๕๐,๐๐๐	๒๔๐	๑๘๓,๒๗๕,๕๐๐

(ที่มา : สนง.พัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด)

๓.๖ การเงิน การคลัง และการธนาคาร

๓.๖.๑ การเงิน การคลัง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ จังหวัดนครปฐมจัดเก็บรายได้ จำนวน ๒,๐๔๒.๗๙๓ ล้านบาท สูงกว่าปีงบประมาณ ๒๕๕๔ จำนวน ๑๐๙.๐๒๕ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๖๔

ตารางสรุปผลการจัดเก็บรายได้ของจังหวัดนครปฐม

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๕

(หน่วย : ล้านบาท)

ที่มาของรายได้	ปีงบประมาณ ๒๕๕๕	ปีงบประมาณ ๒๕๕๔	เปรียบเทียบปีงบ กับปีงบ ๒๕๕๔		ประมาณการ ปีงบประมาณ ๒๕๕๓	เปรียบเทียบปีงบ กับปีงบ ๒๕๕๓	
			จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ
๑.สรรพากรพื้นที่นครปฐม	๗๔๖.๕๕๗	๕๒๘.๘๘๙	๒๑๗.๖๖๘	๔๑.๑๖	๕๒๙.๗๐๖	๒๑๖.๘๕๑	๔๐.๙๔
๒.สรรพสามิตพื้นที่ นครปฐม	๑,๒๕๒.๓๘๙	๑,๓๘๓.๙๒๘	-๑๓๑.๕๓๙	-๙.๕๐	๑,๑๒๔.๕๙๒	๑๒๗.๗๙๗	๑๑.๓๖
๓.ด้านศุลกากร	๐.๘๔๖	๒.๔๐๒	-๑.๕๕๖	-๖๔.๗๘	๑.๑๕๘	-๐.๓๑๒	-๒๖.๙๔
๔.ธนารักษ์พื้นที่นครปฐม	๔๓.๐๐๑	๑๘.๕๔๙	๒๔.๔๕๒	๑๓๑.๘๒	-	-	-
๕.ส่วนราชการอื่น	๒,๐๔๒.๗๙๓	๑,๙๓๓.๗๖๘	๑๐๙.๐๒๕	๕.๖๔	-	-	-
รวมรายได้จัดเก็บ	๗๔๖.๕๕๗	๕๒๘.๘๘๙	๒๑๗.๖๖๘	๔๑.๑๖	๕๒๙.๗๐๖	๒๑๖.๘๕๑	๔๐.๙๔

(ที่มา : สนง.คลังจังหวัดนครปฐม)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ จังหวัดนครปฐมมีการเบิกจ่ายเงิน เท่ากับ ๑๒,๗๖๐.๐๒๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๑๙ ของเงินประจำงวด โดยงบประมาณสามารถเบิกจ่ายได้ ๑๐,๓๑๘.๒๒๕ ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ ๙๗.๒๒ ของเงินประจำงวด และงบลงทุนสามารถเบิกจ่ายได้ ๑,๘๓๐.๔๕๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๘๗ ของเงินประจำงวด

**ตารางแสดงผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
สำนักงานคลังจังหวัดนครปฐม**

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	เงินประจำงวด		เบิกจ่าย		คงเหลือ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
งบรายจ่ายประจำ	๑๐,๖๑๓.๐๙๓	๗๗.๐๔	๑๐,๓๑๘.๒๒๕	๙๗.๒๒	๒๙๔.๘๖๘	๒.๗๘
งบรายจ่ายลงทุน	๓,๑๖๒.๘๑๒	๒๒.๙๖	๑,๘๓๐.๔๕๒	๕๗.๘๗	๑,๓๓๒.๓๖๐	๔๒.๑๓
รวม	๑๓,๗๗๕.๙๐๕	๑๐๐.๐๐	๑๒,๗๖๐.๐๒๙	๘๘.๑๙	๑,๖๒๗.๒๒๕๘	๑๑.๘๑

(ที่มา : สนง.คลังจังหวัดนครปฐม)

๓.๖.๒ เงินฝากและเงินสินเชื่อ

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ จังหวัดนครปฐมมีเงินฝาก รวมทั้งสิ้น ๑๘๓,๖๑๕.๗๘ ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจากเดือนเดียวกันกับปี พ.ศ.๒๕๕๔ จำนวน ๓๐,๗๔๕.๘๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๑๑ ส่วนเงินสินเชื่อมีจำนวน ๑๓๘,๒๘๖.๐๑ ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.๒๕๕๔ จำนวน ๒๑,๒๒๖.๘๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๓ การปล่อยสินเชื่อมีการขยายตัวดีขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากภาครัฐได้มีนโยบายช่วยเหลือฟื้นฟูความเสียหายจากอุทกภัย โดยเฉพาะทำในส่วนของการมาตรการสนับสนุนด้านสินเชื่อ การผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้ การลดอัตราดอกเบี้ยในกรณีพิเศษตามเงื่อนไขที่ธนาคารกำหนด และการยกเว้นค่าธรรมเนียมประกันภัย โครงการประกันรายได้เกษตรกร โครงการแก้ไขปัญหาหนี้ของระบบของประชาชน และโครงการสินเชื่อที่อยู่อาศัย โครงการธนาคารประชาชน เพื่อให้ผู้มีรายได้น้อยเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการสร้างงานสร้างอาชีพ

**ตารางแสดงเงินฝากและสินเชื่อจังหวัดนครปฐม
ปี พ.ศ.๒๕๕๕**

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	เงินฝาก				เงินสินเชื่อ			
	ณ ๓๑ ธ.ค. ๕๕	ณ ๓๑ ธ.ค. ๕๔	สูง/(ต่ำ)	ร้อยละ	ณ ๓๑ ธ.ค. ๕๕	ณ ๓๑ ธ.ค. ๕๔	สูง/(ต่ำ)	ร้อยละ
ธ. พาณิชย์	๑๓๕,๖๒๒.๐๐	๑๑๑,๘๖๓.๐๐	๒๓,๗๕๙.๐๐	๒๑.๒๔	๙๘,๘๕๐.๐๐	๘๒,๘๙๓.๐๐	๑๕,๙๕๗.๐๐	๑๙.๒๕
ธ. ออมสิน	๒๙,๑๔๖.๓๓	๒๔,๙๔๒.๒๙	๔,๒๐๔.๐๔	๑๖.๘๖	๑๔,๙๒๗.๓๒	๑๒,๔๑๕.๓๓	๒,๕๑๑.๙๙	๒๐.๒๓
ธ.อ.ส.	๓,๑๓๖.๙๕	๒,๘๘๓.๐๒	๒๕๓.๙๓	๘.๘๑	๑๕,๙๕๗.๑๙	๑๓,๘๗๐.๙๑	๒,๐๘๖.๒๘	๑๕.๐๔
ธ.ก.ส.	๑๕,๗๑๐.๕๐	๑๓,๑๘๑.๖๐	๒,๕๒๘.๙๐	๑๙.๑๙	๘,๕๕๑.๕๐	๗,๘๗๙.๗๙	๖๗๑.๗๑	๘.๕๒
รวม	๑๘๓,๖๑๕.๗๘	๑๕๒,๘๖๙.๙๑	๓๐,๗๔๕.๘๗	๒๐.๑๑	๑๓๘,๒๘๖.๐๑	๑๑๗,๐๕๙.๐๓	๒๑,๒๒๖.๙๘	๑๘.๑๓

(ที่มา : สนง.คลังจังหวัดนครปฐม)

๓.๖.๓ การประกันภัย

ในปี พ.ศ.๒๕๕๕ จังหวัดนครปฐมมีข้อมูลสาขาบริษัทประกันภัย ดังนี้
การประกันวินาศภัย

(๑) สาขา จำนวน ๑๘ บริษัท รวม ๒๐ สาขา สาขาย่อย จำนวน ๒ บริษัท
รวม ๒ สาขา และ สาขาเฉพาะเพื่อการชดใช้ค่าสินไหมทดแทน จำนวน ๖ บริษัท รวม ๕ สาขา

(๒) ศูนย์บริการบริษัท จำนวน ๓ บริษัท รวม ๓ สำนักงาน

- ตัวแทนประกันวินาศภัย จำนวน ๑๑ บริษัท รวม ๓๑ สำนักงาน

- นายหน้าประกันวินาศภัยบุคคล จำนวน ๑๑ สำนักงาน

๓.๖.๔ การประกันชีวิต

- สาขา จำนวน ๖ บริษัท รวม ๑๒ สาขา และตัวแทนประกันชีวิต จำนวน ๓ บริษัท
รวม ๑๘ สำนักงาน [ที่มา : สนง.คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ภาค ๑๐
(นครปฐม)]

๓.๗ การแรงงาน

๓.๗.๑ สถานประกอบกิจการและลูกจ้าง

ในปี พ.ศ.๒๕๕๕ จังหวัดนครปฐมมีสถานประกอบกิจการทั้งหมด ๕,๘๒๔ แห่ง มีจำนวน
ลูกจ้างทั้งหมด ๑๗๗,๗๑๙ คน ในจำนวนนี้เป็นสถานประกอบกิจการขนาดใหญ่มีลูกจ้าง ๑,๐๐๐ คนขึ้นไป
จำนวน ๑๑ แห่ง มีจำนวนลูกจ้าง ๑๖,๖๘๗ คน ตามตารางแสดงจำนวนสถานประกอบกิจการและลูกจ้าง
จังหวัดนครปฐม ปี พ.ศ.๒๕๕๕ ดังนี้

ตารางแสดงจำนวนสถานประกอบกิจการและลูกจ้าง
จังหวัดนครปฐม ปี พ.ศ.๒๕๕๕

สถานประกอบกิจการ ที่มีจำนวนลูกจ้าง	จำนวนสถานประกอบ กิจการ (แห่ง)	จำนวนลูกจ้าง (คน)	หมายเหตุ
๑ - ๔ คน	๒,๐๕๙	๔,๘๕๗	
๕ - ๙ คน	๑,๔๑๔	๙,๖๔๔	
๑๐ - ๑๙ คน	๘๔๓	๑๑,๕๙๙	
๒๐ - ๔๙ คน	๘๗๒	๒๗,๗๐๖	
๕๐ - ๙๙ คน	๒๗๙	๑๙,๙๒๓	
๑๐๐ - ๒๙๙ คน	๒๕๑	๔๑,๔๒๔	
๓๐๐ - ๔๙๙ คน	๖๒	๒๔,๑๒๔	
๕๐๐ - ๙๙๙ คน	๓๓	๒๑,๗๕๕	
๑,๐๐๐ คน ขึ้นไป	๑๑	๑๖,๖๘๗	
รวม	๕,๘๒๔	๑๗๗,๗๑๙	

(ที่มา : สนง.สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดนครปฐม)

๓.๗.๒ ผู้สมัครงาน ตำแหน่งงานว่าง และการบรรจุนงาน

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ จังหวัดนครปฐมมีสถิติผู้สมัครงานจำนวนทั้งสิ้น ๗,๐๗๗ คน จำนวน
๒,๗๙๗ คน หญิง จำนวน ๔,๒๘๐ คน ตำแหน่งงานว่างจำนวนทั้งสิ้น ๗,๐๕๔ อัตรา ชาย ๗๔๓ อัตรา หญิง ๒๔๓
อัตรา ไม่ระบุ ๖,๐๖๘ อัตรา การบรรจุนงานจำนวนทั้งสิ้น ๖,๘๗๓ คน ชาย ๒,๙๑๕ คน หญิง ๓,๙๕๘ คน

ตารางแสดงจำนวนผู้สมัครงาน ตำแหน่งงานว่าง และการบรรจุนงาน

ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ – ๒๕๕๕

ประเภท	ปี พ.ศ. ๒๕๕๑	ปี พ.ศ. ๒๕๕๒	ปี พ.ศ. ๒๕๕๓	ปี พ.ศ. ๒๕๕๔	ปี พ.ศ. ๒๕๕๕
๑.ผู้สมัครงาน	๑๐,๑๔๑	๑๒,๑๔๙	๘,๐๓๒	๗,๔๙๘	๗,๐๗๗
๒.ตำแหน่งงานว่าง	๖,๔๘๒	๗,๒๗๔	๘,๗๒๐	๘,๐๐๑	๖,๐๖๘
๓.การบรรจุงาน	๔,๙๘๖	๕,๘๒๑	๖,๐๕๐	๖,๘๕๕	๖,๘๗๓

(ที่มา : สนง.จัดหางานจังหวัดนครปฐม)

๓.๗.๓ การบริหารแรงงานไทยไปต่างประเทศและคุ้มครองคนหางาน

ในปี ๒๕๕๕ จังหวัดนครปฐมมีผู้เดินทางไปทำงานต่างประเทศ รวมทั้งสิ้น ๒๘๙ คน เป็นการเดินทางไปด้วยตนเอง จำนวน ๓๕ คน แจ้งเดินทางด้วย RE-ENTRY VISA ๒๕๐ คน และนายจ้างพาไปทำงานต่างประเทศ รวม ๔ คน

๓.๗.๔ การควบคุมการทำงานของคนต่างด้าว

ในปี พ.ศ.๒๕๕๕ จังหวัดนครปฐมมีคนต่างด้าวขออนุญาตทำงาน จำแนกตามประเภทการได้รับอนุญาตทำงาน คงเหลือ ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๔๕,๑๕๓ คน ดังนี้

๑) ประเภทมาตรา ๙

- วิชาชั่วคราว (NON-IMMIGRANT VISA) จำนวน ๑,๑๗๗ คน ส่วนใหญ่เป็นสัญชาติสาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน ๒๔๙ คน สัญชาติสหรัฐอเมริกา จำนวน ๑๖๒ คน สัญชาติจีนไต้หวัน จำนวน ๑๖๐ คน สัญชาติฟิลิปปินส์ จำนวน ๑๒๘ คน และสัญชาติอื่น ๆ จำนวน ๔๗๘ คน

- แรงงานต่างด้าวที่พิสูจน์สัญชาติ จำนวน ๓๙,๒๙๔ คน เป็นสัญชาติพม่า จำนวน ๓๗,๗๐๔ คน ลาว จำนวน ๘๕๖ คน และกัมพูชา จำนวน ๗๓๔ คน

๒) ประเภทมาตรา ๑๑

- แรงงานต่างด้าวนำเข้าตาม MOU จำนวน ๑,๖๙๖ คน เป็นสัญชาติพม่า จำนวน ๔๕๔ คน และกัมพูชา จำนวน ๑,๔๐๔ คน

๓) ประเภทมาตรา ๑๒

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (BOI) จำนวน ๙๔ คน เป็นสัญชาติญี่ปุ่น จำนวน ๓๘ คน สัญชาติจีนไต้หวัน จำนวน ๓๖ คน และสัญชาติอื่น ๆ จำนวน ๒๐ คน

๔) ประเภทมาตรา ๑๓ ยกเว้นตามมติคณะรัฐมนตรี

- บุคคลบนพื้นที่สูงในความควบคุมของกระทรวงมหาดไทย จำนวน ๒,๘๙๒ คน ส่วนใหญ่เป็นบุคคลไม่มีสถานะทางทะเบียนและชนเผ่าละว้า (ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดนครปฐม)

๓.๘ สหกรณ์

ปี พ.ศ.๒๕๕๕ จังหวัดนครปฐมมีสหกรณ์รวมทั้งสิ้น ๗๔ สหกรณ์และมีกลุ่มเกษตรกร ๒๔ กลุ่มรวมเป็น ๙๘ แห่ง มีสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร จำนวน ๘๓,๑๔๗ ราย จำแนกเป็นสหกรณ์ภาคการเกษตร ๔๖ สหกรณ์ สมาชิก ๓๕,๘๒๖ ราย และเป็นสหกรณ์นอกภาคการเกษตร ๕๑ สหกรณ์ สมาชิก ๔๕,๘๐๙ ราย (ที่มา : สนง.สหกรณ์จังหวัดนครปฐม)

๓.๘.๑ สหกรณ์ภาคการเกษตร

๑) สหกรณ์การเกษตรทำนา จำนวน ๒๑ สหกรณ์ สมาชิก จำนวน ๓๔,๒๘๕ ราย

๒) สหกรณ์ประมง จำนวน ๑ สหกรณ์ สมาชิก จำนวน ๙๕ ราย

๓) กลุ่มเกษตรกร จำนวน ๑๒ กลุ่ม สมาชิก จำนวน ๑,๔๔๖ ราย

ปริมาณธุรกิจรวมของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำนวน ๑๙,๔๑๖,๘๐๐,๗๖๒.๒๕ บาท

๓.๘.๒ สหกรณ์นอกภาคการเกษตร

- ๑) สหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน ๒๔ สหกรณ์ สมาชิก จำนวน ๒๐,๔๙๑ ราย
- ๒) สหกรณ์ร้านค้า จำนวน ๕ สหกรณ์ สมาชิก จำนวน ๑๗,๑๕๖ ราย
- ๓) สหกรณ์บริการ จำนวน ๑๘ สหกรณ์ สมาชิก จำนวน ๒,๓๗๐ ราย
- ๔) สหกรณ์นิคม จำนวน ๒ สหกรณ์ สมาชิก จำนวน ๓๑๙ ราย
- ๕) สหกรณ์เครดิตยูเนียน จำนวน ๓ สหกรณ์ สมาชิก จำนวน ๕,๔๗๓ ราย

ปริมาณธุรกิจรวมของสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำนวน ๕๑,๔๑๑,๘๗๗,๖๐๙.๓๐ บาท

๓.๙ การพัฒนาชุมชน

จังหวัดนครปฐมได้ดำเนินการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้นำกลุ่ม / องค์กรเครือข่ายและชุมชน ตลอดจนการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มีความมั่นคง รวมทั้งพัฒนาระบบรูปแบบและวิธีการพัฒนาชุมชนดังนี้ (ที่มา : สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัดนครปฐม)

๓.๙.๑ จัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับต่าง ๆ รวม ๙๗๖ คณะ ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด (กพสจ.) จำนวน ๑ คณะ คณะกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอ(กพสอ.) จำนวน ๗ คณะ คณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล (กพสต.) จำนวน ๑๐๒ คณะ และคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน(กพสม.) จำนวน ๘๖๖ คณะ

๓.๙.๒ จัดให้มีอาสาสมัครในหมู่บ้านและตำบล โดยมีผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนหมู่บ้าน จำนวน ๓,๔๖๔ คน และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนตำบล จำนวน ๑๙๘ คน

๓.๙.๓ ดำเนินงานศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน (ศอช.)

- ๑) ระดับเข้มแข็ง จำนวน ๑๓ แห่ง
- ๒) ระดับปานกลาง จำนวน ๕๘ แห่ง
- ๓) ระดับต้องปรับปรุง จำนวน ๓๒ แห่ง
- ๔) เครือข่ายศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนตำบล (ศอช.ต.) จำนวน ๑๐๓ แห่ง
- ๕) เครือข่ายศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนอำเภอ (ศอช.อ.) จำนวน ๗ แห่ง
- ๖) เครือข่ายศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนจังหวัด (ศอช.จ.) จำนวน ๑ แห่ง

๓.๙.๔ นำชุมชน กลุ่ม/องค์กร เครือข่าย ชุมชน ที่ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานงานชุมชนระหว่าง ปี พ.ศ.๒๕๕๕ จำนวน ๑๐๑ คน

๓.๙.๕ การพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน หลักสูตรผู้นำการพัฒนา จำนวน ๑๔๐ คน

๓.๙.๖ การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- ๑) หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านตัวชี้วัด ๖ x ๒ จำนวน ๙๓๐ หมู่บ้าน
- ๒) ผลการจัดระดับหมู่บ้านตามเกณฑ์ประเมินของกระทรวงมหาดไทย

- ระดับพออยู่ พอกิน	จำนวน ๓๕๑ หมู่บ้าน
- ระดับ อยู่ดี กินดี	จำนวน ๑๖๗ หมู่บ้าน
- ระดับ มั่งมี ศรีสุข	จำนวน ๑๒ หมู่บ้าน
- ๓) หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

จำนวน ๓๐ หมู่บ้าน แยกเป็น	
- หมู่บ้านต้นแบบ ระดับพออยู่ พอกิน	จำนวน ๗ หมู่บ้าน
- หมู่บ้านต้นแบบ ระดับอยู่ดี กินดี	จำนวน ๑๓ หมู่บ้าน
- หมู่บ้านต้นแบบ ระดับมั่งมีศรีสุข	จำนวน ๑๐ หมู่บ้าน

๓.๙.๗ การดำเนินงานศูนย์เรียนรู้ชุมชน

- ๑) ศูนย์เรียนรู้ชุมชน จำนวน ๑๘ แห่ง
- ๒) ศูนย์เรียนรู้ชุมชนสมบูรณ์แบบ จำนวน ๑ แห่ง

๓.๙.๘ การดำเนินงานโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดนครปฐม

๑) การลงทะเบียนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ปี ๒๕๕๕

(๑) การลงทะเบียนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP มีผู้มาลงทะเบียน จำนวน ๕๕๙ ราย เป็นผลิตภัณฑ์ จำนวน ๙๙๒ ผลิตภัณฑ์ เป็นผู้ประกอบการรายเดิม จำนวน ๓๔๖ ราย และผู้ประกอบการรายใหม่ จำนวน ๒๑๓ ราย

(๒) ผู้ประกอบการที่ลงทะเบียน จำนวน ๕๕๙ ราย แยกเป็น กลุ่มผู้ผลิตชุมชน จำนวน ๑๙๙ ราย ผู้ประกอบการรายเดียว จำนวน ๓๒๕ ราย และผู้ประกอบการ SMEs จำนวน ๓๕ ราย

(๓) ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่ลงทะเบียน แยกเป็น

- อาหาร	จำนวน ๓๘๕ ผลิตภัณฑ์
- เครื่องดื่ม	จำนวน ๕๔ ผลิตภัณฑ์
- ผ้าและเครื่องแต่งกาย	จำนวน ๙๒ ผลิตภัณฑ์
- ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	จำนวน ๒๒๗ ผลิตภัณฑ์
- สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	จำนวน ๒๓๔ ผลิตภัณฑ์

(๔) กลุ่มการพัฒนาผลิตภัณฑ์ (Cluster) ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่ลงทะเบียน โดยผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP เป็นผู้วิเคราะห์และจัดกลุ่มการพัฒนาผลิตภัณฑ์ แบ่งออกจำนวน ๔ กลุ่ม คือ กลุ่ม ๑ (A) กลุ่มดาวเด่นสู่สากล กลุ่ม ๒ (B) กลุ่มอนุรักษ์ สร้างคุณค่า กลุ่ม ๓ (C) กลุ่มพัฒนาสู่การแข่งขัน กลุ่ม ๔ (D) กลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา

๒) การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี ๒๕๕๖

จังหวัดนครปฐมมีผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ที่นำผลิตภัณฑ์สมัครสู่กระบวนการ คัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี ๒๕๕๖ มีจำนวน ๑๘๐ ผลิตภัณฑ์ แบ่งออกเป็น

(๑) อาหาร	จำนวน ๕๙ ผลิตภัณฑ์
(๒) เครื่องดื่ม	จำนวน ๑๒ ผลิตภัณฑ์
(๓) ผ้าและเครื่องแต่งกาย	จำนวน ๒๓ ผลิตภัณฑ์
(๔) ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	จำนวน ๖๔ ผลิตภัณฑ์
(๕) สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	จำนวน ๒๒ ผลิตภัณฑ์

๓) กลยุทธ์ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดนครปฐม ประจำปี ๒๕๕๖

(๑) การส่งเสริมด้านการตลาด จังหวัดนครปฐมได้กำหนดแผนที่จะส่งเสริมด้านการตลาด แก่สินค้า OTOP ในปี ๒๕๕๖ จำนวน ๗ ครั้ง ดังนี้

- งานแสดงและจำหน่ายสินค้า OTOP ระดับจังหวัด จำนวน ๒ ครั้ง
- งาน OTOP MOBILE TO THE FACTORY AND FESTIVAL จำนวน ๑ ครั้ง
- งานแสดงและจำหน่ายสินค้า OTOP ระดับกลุ่มจังหวัด จำนวน ๒ ครั้ง
- จัด ROAD SHOW OTOP ณ ประเพณีเพื่อนบ้าน จำนวน ๒ ครั้ง

(๒) การส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการ

- พัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ผลิตชุมชน จำนวน ๕๔ กลุ่ม
- เพิ่มประสิทธิภาพผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ด้านการจัดทำแผนธุรกิจ จำนวน ๑๐ กลุ่ม
- เพิ่มพูนทักษะเยาวชนด้านการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน ๑๐ คน
- พัฒนาทักษะผู้ประกอบการด้านการจัดทำบัญชี จำนวน ๕๐ กลุ่ม
- อบรมให้ความรู้พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน ๓๐๐ ราย
- ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ จำนวน ๓๐ ราย
- เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน ๘๐ ราย
- สร้างภาคีอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน ๕ ทีม

- เวทีประชาคมเพื่อการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน ๕ ตำบล
- พัฒนาศักยภาพเครือข่าย OTOP ระดับอำเภอ จำนวน ๓ รุ่น ๑๓๕ ราย
- พัฒนาศักยภาพเครือข่าย OTOP ระดับจังหวัด และเจ้าหน้าที่ จำนวน ๑ รุ่น ๔๐ คน
- เพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิตของผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ จำนวน ๒๒ หมู่บ้าน

(๓) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP

- การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ปี ๒๕๕๕
- การคัดสรรสุดยอดผลิตภัณฑ์เด่นของจังหวัด
- พัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผู้ผลิตชุมชน จำนวน ๗ กลุ่ม
- วิเคราะห์คุณค่าทางโภชนาการของผลิตภัณฑ์ด้านอาหาร จำนวน ๑๕ ผลิตภัณฑ์
- การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผักตบชวาจังหวัดนครปฐม

๓.๙.๙ การดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๓๖ และต่อเนื่องมาจนถึง ปี พ.ศ.๒๕๕๕ มีหมู่บ้านที่ได้รับงบประมาณ รวมทั้งสิ้น ๓๖ หมู่บ้าน ๆ ละ ๒๘๐,๐๐๐ บาท รวมทั้งสิ้น ๑๐,๘๒๙,๑๔๐.๑๔ บาท เพื่อเป็นเงินทุนสนับสนุนการประกอบอาชีพสำหรับครัวเรือนยากจนในหมู่บ้าน

- ๑) จำนวนครัวเรือนในหมู่บ้านเป้าหมาย ๔,๕๗๓ ครัวเรือน
- ๒) จำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ๑,๒๐๓ คน (ร้อยละ ๒๖.๓๑)
- ๓) จำนวนครัวเรือนเป้าหมายที่ยืมเงิน ๙๒๑ คน (ร้อยละ ๗๖.๕๕)
- ๔) กลุ่มเป้าหมายที่ยืมเงิน จำนวน ๙,๗๙๖,๙๐๐ บาท

๓.๙.๑๐ การดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

- ๑) กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน ๒๓๑ กลุ่ม
- ๒) มีสมาชิก จำนวน ๒๙,๒๗๐ คน
- ๓) จำนวนสัจจะสะสม ๒๔๕,๑๘๗,๒๐๔ บาท
- ๔) การยกระดับการพัฒนาออมทรัพย์เพื่อการผลิต ได้แก่
 - ๔.๑) ระดับดี จำนวน ๑๔๐ กลุ่ม
 - ๔.๒) ระดับปานกลาง จำนวน ๔๗ กลุ่ม
 - ๔.๓) ระดับต้องปรับปรุง จำนวน ๔๔ กลุ่ม

๓.๑๐ องค์การพัฒนาภาคเอกชน

จังหวัดนครปฐมมีองค์กรภาคเอกชนซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาและช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมของจังหวัดที่มีศักยภาพในอันที่จะส่งเสริมสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดหลายองค์กร ได้แก่ สโมสรไลออนส์ จำนวน ๓ แห่ง สโมสรโรตารี จำนวน ๗ แห่ง นอกจากนี้ยังมีองค์กรภาคเอกชนที่เป็นกำลังหลักในคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจ (กรอ.) จังหวัดนครปฐม อีก ๓ องค์กร ได้แก่ หอการค้าจังหวัดนครปฐม สมาอุตสาหกรรมจังหวัดนครปฐม ชมรมธนาคารจังหวัดนครปฐม

๔. สภาพสังคม

๔.๑ การศึกษา

จังหวัดนครปฐมเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีความพร้อมทางการจัดการศึกษา กล่าวคือ มีสถานศึกษาทุกระดับที่จะให้บริการทางการศึกษาแก่เด็ก เยาวชน และประชาชนในจังหวัดนครปฐมอย่างพอเพียงตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้ ยังมีสถาบันอุดมศึกษาอีกหลายแห่ง ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยคริสเตียน มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม วิทยาเขตของสถาบันราชภัฏสวนดุสิต วิทยาเขตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ในด้านการศึกษาระดับพื้นฐาน จังหวัดนครปฐมมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑ รับผิดชอบดูแลสถานศึกษาในพื้นที่ อำเภอเมืองนครปฐม กำแพงแสน และดอนตูม ส่วนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๒ รับผิดชอบดูแลสถานศึกษาในพื้นที่อำเภอนครชัยศรี บางเลน สามพราน และพุทธมณฑล

ในปี พ.ศ.๒๕๕๕ จังหวัดนครปฐมมีสถานศึกษาจำนวน ๓๖๐ แห่ง แยกเป็นสถานศึกษาในพื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑ จำนวน ๒๐๓ แห่ง และในพื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๒ จำนวน ๑๕๗ แห่ง (ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑ และ ๒)

ตารางแสดงจำนวนสถานศึกษา จำแนกตามสังกัด ปี พ.ศ.๒๕๕๕

ที่	สังกัด	สถานศึกษา (แห่ง)	ครู (คน)	นักเรียน (คน)	ห้องเรียน (ห้อง)	หมายเหตุ
๑.	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	๒๖๓	๓,๕๘๔	๘๙,๔๖๗	๓,๔๖๔	
๒.	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (สป.)	๔๙	๑,๗๘๓	๓๘,๑๗๔	๑,๑๘๐	
๓.	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)	๖	๓๔๐	๗,๗๙๖	๓๐๖	
๔.	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)					
	๔.๑ มหาวิทยาลัย (รัฐบาล)	๓	๑,๓๘๐	๒๙,๐๓๕	-	
	๔.๒ โรงเรียนสาธิต	๕	๑๑๑	๓,๕๕๐	๙๘	
	๔.๓ มหาวิทยาลัย (เอกชน)	๑	๒๑๐	๓,๑๐๙	-	
๕.	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พศ.)	๒	๑๒	๒๒๔	๑๑	
๖.	สำนักงานบริหารการศึกษาท้องถิ่น (อปท.)					
	๖.๑ โรงเรียนเทศบาล	๑๑	๔๒๙	๘,๙๒๔	๒๕๘	
	๖.๒ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาล	๑	๖๑	๘๐๗	๓๓	
	๖.๓ โรงเรียนกีฬาเทศบาล	๑	๒๐	๔๐๙	๑๒	
	รวมทั้งสิ้น	๓๔๒	๗,๙๓๐	๑๘๑,๒๗๑	๕,๓๖๒	

(ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑,๒)

ตารางแสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามระดับการศึกษา ปี พ.ศ.๒๕๕๕

ที่	ระดับการศึกษา	เพศ		รวม	จำนวน ห้องเรียน	หมายเหตุ
		ชาย	หญิง			
๑.	ก่อนประถมศึกษา	๑๒,๓๔๔	๑๑,๙๔๐	๒๔,๒๘๔	๑,๐๑๓	
๒.	ประถมศึกษา	๓๕,๒๙๙	๓๓,๓๕๙	๖๘,๖๕๐	๒,๖๖๖	
๓.	มัธยมศึกษาตอนต้น	๑๔,๑๗๓	๑๔,๔๒๗	๒๘,๖๐๐	๗๘๐	
๔.	มัธยมศึกษาตอนปลาย	๖,๑๙๕	๙,๓๙๙	๑๕,๕๙๔	๔๐๑	
๕.	ระดับ ปวช.	๓,๓๙๓	๒,๖๐๘	๖,๐๐๑	๒๐๙	
๖.	ระดับ ปวส.	๔๓๔	๔๘๘	๙๒๒	๘๘	
๗.	ระดับปริญญาตรี	๙,๖๗๒	๒๑,๔๗๒	๓๑,๑๔๔	-	
๘.	ระดับ ป.บัณฑิต	-	-	-	-	
๙.	ระดับปริญญาโท	๑๖๓	๕๑๒	๖๗๕	-	
๑๐.	ระดับปริญญาเอก	๑๔๓	๑๘๒	๓๒๕	-	
	รวมทั้งสิ้น	๘๑,๘๑๖	๙๔,๓๗๙	๑๗๖,๑๙๕	๕,๑๕๗	
	จำนวนครูทั้งสิ้น	๗,๙๓๐ คน				
	จำนวนโรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้น	๓๖๐ แห่ง				

(ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑, ๒)

๔.๒ การศาสนา

๔.๒.๑ ศาสนาพุทธ

๑) วัด		๒๑๙ แห่ง
จำแนกเป็น	พระอารามหลวง	๕ แห่ง
	วัดราษฎร์	๒๑๔ แห่ง
จำแนกเป็น	มหานิกาย	๑๙๙ แห่ง
	ธรรมยุต	๑๙ แห่ง
	อนัมนิกาย	๑ แห่ง
๒) สำนักสงฆ์		๓ แห่ง
๓) ที่พักสงฆ์		๓ แห่ง
๔) วัดร้าง		๑๑ แห่ง
๕) พระอารามหลวง ได้แก่		
(๑) วัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร (มหานิกาย)		อำเภอเมืองนครปฐม
(๒) วัดพระประโทนเจดีย์วรวิหาร (มหานิกาย)		อำเภอเมืองนครปฐม
(๓) วัดเสนาหา (ธรรมยุต)		อำเภอเมืองนครปฐม
(๔) วัดพระงาม (มหานิกาย)		อำเภอเมืองนครปฐม
(๕) วัดไร่ขิง (มหานิกาย)		อำเภอสสามพราน
๖) พระภิกษุ สามเณร		
(๑) มหานิกาย พระภิกษุ		๓,๘๒๘ รูป
	สามเณร	๓๙๕ รูป
(๒) ธรรมยุต พระภิกษุ		๓๖๘ รูป
	สามเณร	๑๑๖ รูป
(๓) อนัมนิกาย พระภิกษุ		๗ รูป
	สามเณร	๓ รูป

๔.๒.๒ ศาสนาคริสต์

จำแนกเป็น	โปรเตสแตนต์	๑๘ แห่ง
	คาทอลิก	๖ แห่ง

ศาสนสถานของศาสนาคริสต์ คือ

๑) นิกายโปรเตสแตนต์ จำนวน ๑๘ แห่ง ดังนี้

(๑) คริสตจักรจีนนครปฐม	๒๒๕ ถ.ราชดำริห์ ต.พระปฐมเจดีย์ อ.เมืองฯ
(๒) คริสตจักรบำรุงธรรม	๗๖ ถ. ๒๕ มกรา ต.พระปฐมเจดีย์ อ.เมืองฯ
(๓) คริสตจักรกิตติคุณนครปฐม	๑๘๘/๑ ถ.ราชวิถี ต.พระปฐมเจดีย์ อ.เมืองฯ
(๔) คริสตจักรแบปติสตนครปฐม	๖๓๒/๑๐๗ ซ.ปรีชา ถ.ทหารบก ต.ห้วยจรเข้ อ.เมืองฯ
(๕) คริสตจักรสามพราน	๑๘๕/๒๐ ม.๘ สุขาภิบาล ๓ ต.สามพราน อ.สามพราน
(๖) คริสตจักรสามแยก	๑๕๑ ม.๕ ต.สามง่าม อ.ดอนตูม
(๗) คริสตจักรแหลมกระเจา	๖ ม.๒ ต.ลำลูกบัว อ.ดอนตูม
(๘) คริสตจักรหนองกร่าง	๔๐ ม.๓ ต.ปณ. ๙ ปทจ.กำแพงแสน ต.ทุ่งลูกนก อ.กำแพงแสน
(๙) คริสตจักรสระสี่มุม	๑๓๓ ม.๒ ต.สระพัฒนา อ.กำแพงแสน
(๑๐) ศาลาธรรมปลั่ง	๑๔๕ ม.๓ ต.นราภิรมย์ อ.บางเลน
(๑๑) คริสตจักรร่มเย็นตลาดใหม่ศาลายา	๖๖/๒๑-๒๒ ม.๔ ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล

- (๑๒) คริสตจักรพระสิริของพระเจ้า ๑๕/๓๓-๓๕ ถ.เพชรเกษม ต.ศิระราชทอง อ.นครชัยศรี
 (๑๓) คริสตจักรแหลมกระเจา ๖ ม.๒ ต.ลำลูกบัว อ.ดอนตูม
 (๑๔) คริสตจักรหนองกร่าง ๔๐ ม.๓ (ตู้ ปณ. ๙ ปทจ.) ต.ทุ่งลูกนก อ.กำแพงแสน
 (๑๕) ศาลาธรรมสสรี่ม ๑๓๒ ม.๒ ต.สระพัฒนา อ.กำแพงแสน
 (๑๖) คริสตจักรปลั่ง ๑๔๕ ม.๓ ต.นราภิรมย์ อ.บางเลน
 (๑๗) คริสตจักรร่มเย็นตลาดใหม่ศาลายา ๖๖/๒๑-๒๒ ม.๔ ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล
 (๑๘) คริสตจักรพระสิริของพระเจ้า ๑๕ ๑๕/๓๓-๓๕ ถ.เพชรเกษม ต.ศิระราชทอง
 อ.นครชัยศรี

๒) นิการโรมันคาทอลิก จำนวน ๖ แห่ง ดังนี้

- (๑) วัดนักบุญเปโตร ๒๐ ม. ๓ ต.ท่าข้าม อ.สามพราน
 (๒) วัดพระเยซูเจ้าเสด็จขึ้นสวรรค์ ๒/๕ ม.๖ ถ.เพชรเกษม ต.ท่าข้าม อ.สามพราน
 (๓) วัดคาทอลิกพระคริสต์กษัตริย์ ๒๒/๔ ถ.ราชดำเนิน ต.พระปฐมเจดีย์ อ.เมืองฯ
 (๔) วัดพระตรีเอกภาพ ๒๗ ม.๑๓ ต.โพรงมะเดื่อ อ.เมืองนครปฐม
 (๕) วัดนักบุญมัทธิว ต.ทุ่งลูกนก อ.กำแพงแสน
 (ติดต่อผ่านวัดนักบุญอันเดร อ.บางเลน)
 (๖) วัดนักบุญอันเดร ๑ ม.๓ ต.บางภาษี อ.บางเลน

๓) ศาสนาอิสลาม

มัสยิดปากีสถาน (ปาตาน) ๑ แห่ง

ศาสนสถานของศาสนาอิสลามในจังหวัดนครปฐม มีอยู่แห่งเดียว คือ มัสยิดปากีสถาน (ปาตาน) ประเทศไทย จังหวัดนครปฐม ตั้งอยู่ตำบลห้วยจรเข้ อำเภอเมืองนครปฐม ตั้งขึ้นเป็นทางการ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๑ (ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม)

๔.๓ การวัฒนธรรม/ประเพณี

จังหวัดนครปฐม มีขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และการละเล่นพื้นเมืองสำคัญที่นิยมปฏิบัติ สืบทอดกันมาแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน รวมถึงงานที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ดังนี้

๔.๓.๑ งานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์

งานประเพณีที่มีมาแต่โบราณ จัดขึ้นระหว่างวันขึ้น ๑๒ ค่ำ ถึงแรม ๔ ค่ำ เดือน ๑๒ ของทุกปี บริเวณองค์พระปฐมเจดีย์ เพื่อบูชาพระบรมสารีริกธาตุและร่วมกันบริจาคทรัพย์ บำรุงรักษาองค์พระปฐมเจดีย์ให้มั่นคงสืบต่อไป ภายในงานจะมีการออกร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและการแสดงมหรสพต่าง ๆ โดยงานนี้เริ่มมีมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๔ หลังจากที่โปรดเกล้าฯ ให้บูรณปฏิสังขรณ์องค์พระปฐมเจดีย์ครั้งใหญ่ และยังให้ชุดคลองเจดีย์ ตั้งแต่

“บ้านท่านา” มาจนถึงกลางเมืองนครปฐม

๔.๓.๒ งานเทศกาลอาหารผลไม้ และของดีนครปฐม

จัดขึ้นในช่วงเทศกาลตรุษจีน ปลายเดือนมกราคมถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี บริเวณองค์พระปฐมเจดีย์ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลิตภัณฑ์ด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่มีชื่อเสียงของจังหวัด เช่น ส้มโอ มะพร้าว น้ำหอม ฝรั่ง และกล้วย เป็นต้น ส่วนผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ได้แก่ กุนเชียง หมูแผ่น หมูหยอง หมูหัน ข้าวหลาม ฯลฯ รวมทั้งอาหารโต๊ะจีนที่ขึ้นชื่อ ตลอดจนสินค้าทางอุตสาหกรรมอื่น ๆ

โดยในงานจะมีการประกวดผลผลิตด้านการเกษตรประเภทต่าง ๆ

๔.๓.๓. งานมหาธีรราชเจ้ารำลึก มหกรรมวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม

จัดขึ้นในช่วงเทศกาลปีใหม่ ระหว่างวันที่ ๑ - ๗ มกราคมของทุกปี ณ บริเวณองค์พระปฐมเจดีย์ เริ่มจัดเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๔๖ จนถึงปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และสืบสานวัฒนธรรมไทยในงานดังกล่าวจะมีกิจกรรมการประกวดต่าง ๆ ได้แก่ ร้องเพลง ขับเสภา กลองยาวพื้นบ้าน เป็นต้น การแสดงทางวัฒนธรรมพื้นบ้าน และการแสดงทางวัฒนธรรม ของนักเรียน นิทรรศการพระราชประวัติพระราชกรณียกิจรัชกาลที่ ๖ และกิจกรรมอื่นๆ อีกมากมาย การจำหน่ายสินค้าทางวัฒนธรรม ศูนย์อาหารของดีจังหวัดนครปฐมตลอดจนการจำหน่ายสินค้าต่าง ๆ

๔.๓.๔ ประเพณีการแห่ผ้าห่มองค์พระปฐมเจดีย์

การนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ที่พุทธศาสนิกชนนิยมกระทำ ได้แก่ การบูชาด้วยดอกไม้ ธูป เทียน ในวันธรรมดาเป็นปกติ และในวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา จะมีการบูชาด้วยการเดินเวียนเทียนทักษิณาวัตรรอบองค์พระปฐมเจดีย์ เพื่อเป็นการทำให้จิตใจสงบ นอกจากนี้ ชาวพุทธเชื่อว่าการถวายสิ่งของเครื่องใช้แด่พระภิกษุสงฆ์จะได้บุญกุศล โดยเฉพาะการถวายผ้ากาสาพัสตร์ซึ่งเป็นเครื่องนุ่งห่มแก่พระสงฆ์นั้นจะได้บุญสูงมาก พุทธศาสนิกชนจึงนิยมถวายผ้านดังกล่าว รวมทั้งนำไปห่มพระธาตุเจดีย์ หรือเจดีย์ที่บรรจุอัฐิของบรรพบุรุษของตน โดยเชื่อว่าผ้าที่ตนถวายนั่นนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อพระสงฆ์ใช้ห่มแล้ว ยังเป็นการสร้างบุญกุศลให้กับบรรพบุรุษผู้ล่วงลับไปแล้วด้วย

๔.๓.๕ ประเพณีลอยกระทง

ตรงกับช่วงงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ จึงนับได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของงานองค์พระปฐมเจดีย์ด้วย ในวันลอยกระทงคืนวันเพ็ญเดือน ๑๒ นี้ มีประชาชนมาเที่ยวงานอย่างคับคั่งมากกว่าวันอื่น ๆ เป็นประจำทุกปี จัดให้มีพิธีลอยกระทงบริเวณคลองเจดีย์บูชาทางด้านสะพานเจริญศรัทธา

๔.๓.๖ ประเพณีการถวายพระเพลิงพระบรมศพพระพุทธเจ้า

วันอัฐมีบูชา เป็นวันสำคัญอีกวันหนึ่งครั้งสมัยพุทธกาล แต่มิได้เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายตามที่ปรากฏในพุทธประวัติว่า เป็นวันถวายพระเพลิงพระบรมศพพระพุทธเจ้า การจัดงานเพื่อรำลึกถึงวันสำคัญดังกล่าว คงจะมีเฉพาะบางท้องถิ่นที่นับถือพระพุทธศาสนา สำหรับประเพณีการถวายพระเพลิงพระบรมศพพระพุทธเจ้าของจังหวัดนครปฐม จัดให้มีขึ้นเป็นประจำทุกปีที่วัดใหม่สุคนธาราม ตำบลวัดละมุด อำเภอนครชัยศรี ตรงกับวันแรม ๗ ค่ำ เดือน ๖ หรือจัดหลังวันวิสาขบูชา ๗ - ๘ วัน เป็นประเพณีที่ชาวบ้านได้กระทำสืบทอดกันมานานนับร้อยปีแล้ว

๔.๓.๗ ประเพณีแห่ธงสงกรานต์

เป็นประเพณีพื้นบ้านและเป็นส่วนหนึ่งของงานเทศกาลสงกรานต์ ซึ่งปฏิบัติสืบทอดกันมาช้านานในหมู่คนไทยเชื้อสายลาวครั้ง บริเวณเขตตำบลโพรงมะเดื่อ อำเภอมืองนครปฐม และในตำบลห้วยด้วน ตำบลดอนรวก ตำบลลำเหย อำเภอดอนตูม ชาวไทยเชื้อสายลาวครั้งเหล่านี้เข้ามาตั้งถิ่นฐานทำมาหากินอยู่บริเวณดังกล่าว มาตั้งแต่รัชกาลที่ ๒ และยังคงยึดถือประเพณีสืบทอดกันมานาน การแห่ธงสงกรานต์เป็นประเพณีเกี่ยวกับพุทธศาสนาที่ปฏิบัติแตกต่างไปจากคนไทยกลุ่มอื่น ในช่วงเทศกาลของทุกปี นอกจากกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ทำบุญตักบาตร การก่อเจดีย์ทราย การสรงน้ำพระ และการบังสุกุลอุทิศส่วนกุศลถึงญาติผู้ล่วงลับแล้ว ยังมีประเพณีการแห่ธงหรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่า “ทอดผ้าป่าลาว” ในวันสุดท้ายของงานอีกด้วย

๔.๓.๘ ประเพณีการแข่งขันเรือยาว

เป็นงานประเพณีที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี บริเวณลุ่มแม่น้ำนครชัยศรี (แม่น้ำท่าจีน) หน้าวัดบางพระ อำเภอนครชัยศรี ประมาณช่วงออกพรรษา โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานโล่รางวัลแก่ทีมชนะเลิศ นอกจากนั้น ตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เป็นต้นไป เป็นเวลา ๑ เดือน จะมีการแข่งเรือในวันทอดกฐินตามวัดต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำ ซึ่งในช่วงดังกล่าววัดต่าง ๆ จะมีการทอดกฐินหรือถวายผ้าไตรจีวร พร้อมเครื่องอัฐบริขารแด่พระภิกษุสงฆ์ อันเป็นประเพณีสืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ

๔.๓.๙ ประเพณีการบุญข้าวจี

การทำบุญข้าวจี เป็นประเพณีการทำบุญชนิดหนึ่งของชาวบ้านวัดสระสี่เหลี่ยม ตำบลดอนรวก อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม ซึ่งส่วนใหญ่ชาวบ้านแถบนี้มีเชื้อสายลาวครั้ง จึงคาดว่าประเพณีนี้จะรับแบบอย่างมาจาก “บุญข้าวจี” ของชาวไทยภาคอีสาน ซึ่งจะทำการประมาณกลางเดือน ๓ ของทุกปี โดยชาวบ้านบางหมู่บ้านจะนัดหมายกันว่าจะจัดงานทำบุญขึ้นบริเวณที่โล่งกว้าง อาจเป็นกลางหมู่บ้านหรือกลางลานวัด สถานที่จัดไว้ทำบุญนั้นเรียกว่า “ผามบุญ” ชาวบ้านจะนิมนต์พระสงฆ์มาจากวัดหมู่บ้านอื่นด้วย

๔.๓.๑๐ ประเพณีไต้น้ำมัน

การไต้น้ำมัน เป็นกิจกรรมทางพุทธศาสนาอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งพุทธศาสนิกในท้องที่ตำบล สระสี่เหลี่ยม อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม ได้ปฏิบัติสืบเนื่องกันมาเป็นเวลานานแล้ว การไต้น้ำมัน หมายถึง การจัดประทีปโคมไฟ เพื่อถวายเป็นพุทธบูชา ในโอกาสเทศกาลออกพรรษา คือ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ของทุกปี

๔.๓.๑๑ ประเพณีการทำบุญกลางบ้าน

เป็นงานบุญที่น่าสนใจและแปลกออกไปจากการทำบุญอื่น ๆ ของชาวบ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลวัดละมุด อำเภอนครชัยศรี ซึ่งกระทำกันทุกปีประมาณกลางเดือนเจ็ด (ขึ้น ๑๕ ค่ำ) โดยเชื่อกันว่าการทำบุญในวันพระนั้นจะได้บุญมากเป็นพิเศษ เพราะเป็นวันปล่อยผี การทำบุญกลางบ้านนี้จะนำเอาความเชื่อถือผีแบบโบราณเข้ามาผสมกับพิธีทางพุทธศาสนา

๔.๓.๑๒ ประเพณีตักบาตรน้ำผึ้ง

ประเพณีตักบาตรน้ำผึ้งเป็นประเพณีที่จังหวัดนครปฐมจัดให้มีขึ้น ณ วัดบึงลาดสวาย ตำบลบางภาษี อำเภอบางเลน ในวันสารทไทย (วันแรม ๑๐ ค่ำ เดือน ๑๐) เป็นใส่บาตรโดยจัดตั้งภาชนะใส่น้ำผึ้งที่รองด้วยผ้าเช็ดหน้าชาวบนาบตร (แต่เดิมนิยมถวายผ้าเช็ดหน้าสีแดง ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นสีขาว) จุดประสงค์ของการถวายน้ำผึ้งแก่พระสงฆ์ ก็เพื่อนำไปเป็นส่วนประกอบในการกวนข้าวกระยาทิพย์หรือฉันเป็นเภสัชชนิดหนึ่ง

๔.๓.๑๓ ประเพณีการเผาศพพระมอญ

จังหวัดนครปฐมมีชาวไทยเชื้อสายรามัญอาศัยอยู่บริเวณตำบลบางภาษี อำเภอบางเลน ซึ่งมีศูนย์กลางอยู่ที่วัดบึงลาดสวาย เป็นวัดที่ยึดถือขนบประเพณีแบบรามัญ เช่น การสวดมนต์ ทำวัตรของพระภิกษุสามเณร จะสวดเป็นภาษามอญทั้งหมด ชาวไทยเชื้อสายรามัญเหล่านี้อพยพเข้ามาอาศัยอยู่เป็นเวลานาน ส่วนใหญ่อพยพมาจากอำเภพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ และตำบลเจ็ดริ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร โดยมีพิธีกรรมความเชื่อแปลกไปจากการเผาศพพระภิกษุทั่ว ๆ ไป จะกระทำเฉพาะพระผู้ใหญ่ที่มีความเคารพนับถือมาก เช่น เจ้าอาวาสวัดที่มีอายุสูง หรือมีบุญคุณต่อชุมชนนั้นมาก

๔.๓.๑๔ ประเพณีเลี้ยงผี

ชาวลาวครั้งมีความเชื่อในเรื่องผีบรรพบุรุษมาก การนับถือผีของชาวลาวครั้งเป็นการถือผีตามบรรพบุรุษ 2 ฝ่าย คือ ผีเจ้านายและผีเทวดา การนับถือนี้มีอิทธิพลต่อชาวลาวครั้งมากในการดำเนินชีวิต เช่น การประกอบพิธีกรรมหรือการดำรงชีพในชีวิตประจำวันต้องเกี่ยวกับผีบรรพบุรุษ ชาวลาวครั้งจะมีประเพณีเลี้ยงผีประจำปีในราวอาทิตย์ที่ 2 ของเดือน 7 เป็นประจำทุกปี ฝ่ายผีเจ้านายจะทำพิธีเลี้ยงผีก่อน หลังจากนั้นก็จะเป็นการเลี้ยงผีเทวดา ศาลของผีแต่ละฝ่ายนั้นจะตั้งอยู่ในป่าละเมาะใกล้ ๆ หมู่บ้าน กวนและคนต้นจะเป็นผู้กำหนดเวลาในการจัดงานการเลี้ยงผีประจำปี และมีการเซ่นไหว้ประจำปีเพื่อเป็นการสำนึกและขอขมาลาโทษในสิ่งที่ได้ทำไว้ นอกจากนี้ครอบครัวที่จะแต่งงานต้องบอกกล่าวให้ผีได้รู้ว่าครอบครัวของตนมีสมาชิกเพิ่มขึ้น เพราะชาวลาวครั้งทุกคนจะมีแบบแผนการปฏิบัติต่อกันมาว่าชาวลาวครั้งจะต้องขึ้นผีบรรพบุรุษทุกคน เมื่อทำพิธีเลี้ยงผีเสร็จแล้วก็นำอาหารที่เหลือมาเลี้ยงผู้มาร่วมพิธี

๔.๓.๑๕ ประเพณีตักบาตรเทโว

การตักบาตรเทโวจะกระทำในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 คือหลังจากวันออกพรรษาแล้ว 1 วัน การตักบาตรเทโวในสมัยพุทธกาล เมื่อพระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้วและเสด็จขึ้นไปโปรดพระพุทธมารดา โดยจำพรรษาอยู่ ณ สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เป็นเวลา 1 พรรษา และเมื่อออกพรรษาแล้วพระองค์ได้เสด็จกลับมายังโลกมนุษย์ ณ เมืองสังกัสสนคร การที่พระพุทธเจ้าเสด็จลงมาจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เรียกตามภาษาบาลีว่า “เทโวโรหณะ” ในครั้งนั้นบรรดาพุทธศาสนิกชนผู้มีความศรัทธาเลื่อมใสเมื่อทราบข่าวต่างพร้อมใจกันไปตักบาตรรอรับเสด็จกันอย่างเนืองแน่นจนถือเป็นประเพณีสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน

๔.๓.๑๖ ประเพณีลงช่วง

เป็นประเพณีเกี่ยวพาราสีของหนุ่มสาวชาวไทยโซ่ง มีอิสระในการเลือกคู่ครอง โดยชาวไทยโซ่งมีประเพณีที่เอื้ออำนวยให้ชายหญิงได้พบปะรู้จักกัน ได้แก่ ประเพณีการลงช่วงในหมู่บ้านของชาวไทยโซ่งจะมีลานกว้างซึ่งใช้เป็นลานนวดข้าว เรียกว่า “ลานช่วง” หมู่บ้านหนึ่งอาจมีหลายช่วง นอกจากลานของหมู่บ้านแล้วลานในบริเวณบ้านที่สาวโซ่งนั่งทำงานตอนกลางคืนก็เรียกว่า “ช่วง” ส่วนลานช่วงเป็นสถานที่ที่ให้อีกฝ่ายชายและฝ่ายหญิงมาพบปะพูดคุยกันทำความรู้จักอุปนิสัยใจคอซึ่งกันและกันเพื่อเลือกคู่ครองก่อนที่จะแต่งงานในตอนกลางคืนประมาณทุ่มหรือสองทุ่ม หลังจากเสร็จงานในตอนกลางวัน หญิงสาวประมาณ ๓ – ๔ คน จะมานั่งช่วงเป็นวงกลม จุดไฟไว้ตรงกลาง และทำงานเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น งานจักสาน ปั่นฝ้ายกรอผ้า เย็บปักถักร้อย ตำข้าว สีข้าว เป็นต้น การลงมาทำงานเช่นนี้เรียกว่า “อยู่ช่วง” ซึ่งสามารถทำได้ตลอดทั้งปีไม่เลือกฤดูกาล การอยู่ช่วงจะอยู่กันจนถึงเที่ยงคืน ฝ่ายชายก็จะเลือกเที่ยวงานช่วงตามที่เรียกว่า “แอ้วสาว” มีการสนทนากันทำความรู้จักและหยอกล้อกัน เมื่อฝ่ายชายเกิดความพอใจในสาวผู้ใดก็จะชักชวนนัดแนะกันไปคุยต่อเมื่อช่วงเลิกแล้ว การไปคุยกันกับสาวเช่นนี้เรียกว่า “ไอ้สาว” ซึ่งความหมายที่แท้จริงคือ “จีบสาว” ถ้าพูดคุยธรรมดาจะเรียกว่า “ไอ้โลม” สถานที่ที่พากันไปพูดคุยอาจจะเป็นริมฝั่งข้าว ริมกองฟางหรือลานเรือน เป็นต้น การ “ไอ้สาว” อาจจะเลิกตอนไหนก็ได้ บางคู่อาจจะถึงสว่างก็มีในการ “ไอ้สาว” โดยทั่วไปจะไม่มีการล่วงเกินกันเพราะจะเป็นการผิดผี จังหวัดนครปฐมมีคนเชื้อสายไทยโซ่งอาศัยอยู่ที่บ้านเกาะแรด ตำบลบางปลา และตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน ตำบลดอนรวก อำเภอดอนตูม และตำบลดอนข่อย ตำบลสระพัฒนา ตำบลสระสั้ม อำเภอกำแพงแสน

๔.๓.๑๗ ประเพณีงานศพของไทยโซ่ง

ประเพณีงานศพของไทยโซ่งจะดำเนินขึ้นก็ต่อเมื่อมีคนตายในหมู่บ้าน ชาวบ้านทุกคนจะให้ความสำคัญกับการตายมาก จะหยุดงานการทุกอย่างที่ทำและมาช่วยกันจัดการกับงานศพในวันแรกที่มีคนตาย ญาติพี่น้องจะอาบน้ำแต่งตัวให้ศพ โดยให้ใส่เสื้อสีดำที่มีสีส้น แล้วยกศพวางบนแคร่ไม้ไผ่ที่ทำขึ้นนำไปวางไว้ใต้ชื้อบ้านตามยาว รองและคลุมศพด้วยผ้าไหมหรือผ้าฝ้ายสีขาวหรือแดง บ้านที่มีฐานะดีจะจัดทำ “เรือนสแล” ครอบศพ เรือนสแลเป็นมุ้งใหญ่ที่ทำด้วยผ้าขาว หรือจะทำเป็นม่านล้อมรอบศพก็ได้ เนื้อศพจะทำราวแขวนผ้าที่ทอไว้ นอกจากผ้าไหมและผ้าฝ้ายที่แขวนไว้นี้ก็จะมีไข่ดิบห่อข้าวเหนียวแขวนไว้ด้วย ปลายเท้าศพจะวางเครื่องเช่นไห ในสมัยก่อนตอนกลางคืนจะมีการก่อกองไฟ ไว้ข้างบนบ้านติดกับห้องผีเป็นสัญลักษณ์ของคนตายและปล่อยให้ลุกทั้งคืน วันรุ่งขึ้นหมอฟีที่เรียกว่า “เขย” จะทำพิธีบอกทางให้กับผู้ตายเพื่อให้วิญญาณกลับไปเมืองเก่าบ้านเกิดเมืองนอน ซึ่งปัจจุบันนี้ก็เปรียบเสมือนเมืองฟ้าสวรรค์สำหรับผู้ตาย หลังจากนั้นจึงหามศพไปเผาที่ป่าแอ่วหรือป่าช้า โดยให้ผู้เป็นลูกชายผู้ตายถือธงนำหน้าเมื่อถึงป่าแอ่ว หมอฟีต้องทำพิธีเสี่ยงทายเพื่อขอซื้อที่ดินสำหรับเผาศพ เมื่อได้ที่แล้วจึงช่วยกันถ่างหญ้าพรวนดินให้เป็นรูปสี่เหลี่ยม แล้วปักเสา ๔ เสา วางแคร่บนปลายเสา กองฟืนไว้ใต้เสา แล้วหมอฟีจุดไฟเผาโล่หมด จากนั้นเจ้าจะจุดไฟเป็นคนแรก วันรุ่งขึ้นญาติจะเก็บกระดูกและทำพิธีส่งผี คือ ส่งเสื้อผ้าเครื่องใช้ไปให้ผี เช่น ธงสำหรับผู้ตายเกาะชายธงไปเมืองฟ้า เสาหลวงเป็น พาหนะให้ศพขึ้นไปเมืองฟ้า เรือนแก้วสำหรับเป็นบ้านเรือนให้ผู้ตายได้อยู่ในเมืองฟ้า เป็นต้น หลังจากพิธีส่งผีแล้วต้องหาวันที่ทำพิธีเผาศพเรือนเพื่อล้างเรือนให้สะอาดเสียก่อนที่จะอยู่อาศัยกันต่อไปโดยปราศจากทุกข์โศก เพราะเชื่อกันว่าบ้านที่มีคนตายเป็นเรือนร้ายไม่สะอาดบริสุทธิ์

๔.๓.๑๘ ประเพณีเสนเรือน

ประเพณีที่สืบทอดกันมายาวนานตามความเชื่อตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยเป็นประเพณีของทำบุญบ้านของชาวไทยทรงดำ พิธีเสนเรือนเริ่มด้วยการนำหมูตัวผู้ที่เลี้ยงไว้มาทำพิธีฆ่าและชำแหละที่กะล่อหอง แล้วนำชิ้นส่วนต่าง ๆ ไปต้มในตอนเช้าตรู่จะจัดพานเผื่อนโดยใส่เนื้อหมูไว้ล่างสุด และขนมเครื่องเช่นอื่น ๆ ไว้ด้านบน ราวเจ็ดโมงเช้าหมอสเสนจะประกอบพิธีเช่นผีเรือนที่กะล่อหอง ซึ่งมีของสำหรับประกอบพิธีวางอยู่ได้แก่ พานเผื่อนบรรจุเครื่องเช่น กะแอมข้าวเหนียวหนึ่งตะเกียบ ๑ คู่ น้ำ ๑ ขาม และบั้งผีเรือน ๑ เล่ม หมอสเสนจะใส่เสื้อฮี และกล่าวภาษาไทยโซ่งร้องเรียกให้ผีเรือนมารับเครื่องเช่น จากนั้น จะอ่านรายชื่อผีเรือนที่ละรายและสืบเครื่องเช่นใส่ลงในช่องฝากระดานให้ผีเรือนแต่ละรายจนหมดรายชื่อ ในระหว่างนั้นจะหยดน้ำลงไปในช่องให้ผีเรือนได้ดื่ม เมื่อเสร็จพิธีจะเอาเครื่องเช่นออกจากเผื่อนมาแบ่งปันกันในบรรดาญาติและผู้ร่วมงาน จากนั้นหมอสเสน เจ้าของบ้าน และญาติจะรับประทานอาหารร่วมกันในห้องผีเรือน ส่วนแขกที่มาร่วมงานรับประทานอยู่นอกห้องผีเรือน

๔.๓.๑๙ ประเพณีการกินดอง

เป็นประเพณีของไทยโซ่ง จังหวัดนครปฐมมีคนเชื้อสายไทยโซ่งอาศัยอยู่ที่บ้านเกาะแรด ตำบลบางปลา และตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน ตำบลดอนรวก อำเภอดอนตูม และตำบลดอนข่อย ตำบลสระพัฒนา ตำบลสระสั้ม อำเภอกำแพงแสน ประเพณีการกินดอง คือ ประเพณีแต่งงานและเลี้ยงฉลองกัน พิธีจะประกอบด้วยการเซ่นไหว้ผีเรือน คือ การบอกกล่าวผีเรือนให้ทราบว่ามีผู้ใดจะมาเป็นเขยหรือเป็นสะใภ้ ขั้นตอนการแต่งงานมี ๓ ขั้นตอน ขั้นแรกไปหมั้นไว้ก่อน เรียกว่า ส่องหรือไปส่อง ได้แก่ การนำผู้ใหญ่ไปเจรจาพูดจองไว้ก่อน ขั้นที่ ๒ คือ ฝ่ายชายต้องอาสาไปทำงานที่บ้านฝ่ายหญิงระยะหนึ่งประมาณ ๒ - ๓ ปี เรียกว่าอาสา และขั้นที่ ๓ คือ พิธีแต่งงานจริง เรียกว่างานกินดอง เป็นการนัดส่งตัวเจ้าสาวให้เจ้าบ่าวแล้วเลี้ยงฉลอง และมีการเซ่นไหว้ผีเรือนกันตามประเพณี

๔.๓.๒๐ ประเพณีเล่นว่าวไทย

ฤดูกาลเล่นว่าวของคนไทยจะมีขึ้นระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน เพราะจะมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้หรือลมตะเภาพัดมาจากอ่าวไทย คนไทยรู้จักการเล่นว่าวมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย และถือว่าว่าวเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติที่ยั่งยืนมาจนถึงปัจจุบัน ส่วนการเล่นว่าวเพื่อแข่งขันนิยมใช้ว่าวจุฬาและว่าวปักเป้าคู่ปรับตลอดกาลของการต่อสู้กลางเวหาของไทย และเป็นว่าวที่มีชื่อเสียงที่สุดของชาติไทย วัดสำโรง ตำบลวัดสำโรง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ได้อนุรักษ์และฟื้นฟูการเล่นว่าวไทย โดยจะจัดการสาธิตการทำว่าวแบบต่าง ๆ การแข่งขันการเล่นว่าว การประกวดว่าวไทย และจัดนิทรรศการเกี่ยวกับว่าวไทย ประมาณเดือนเมษายน

๔.๓.๒๑ ประเพณีทำขวัญข้าว“แม่โพสพ”

ประกอบพิธีในวันศุกร์เดือนยี่ของทุกปี ในอดีตจะใช้วัวควายไถนา นวดข้าว และลากข้าวใส่แรงคนเก็บเกี่ยวชาวนามีความเชื่อว่า ข้าวมีแม่โพสพประจำอยู่ พิธีกรรมเกี่ยวกับข้าว มีขั้นตอนหลายพิธีด้วยกัน แต่ที่ชาวนามีความเชื่อและสืบทอดกันมายาวนานจนถึงปัจจุบัน คือ การทำขวัญข้าว หรือทำขวัญแม่โพสพ ประเพณีทำขวัญข้าวในปัจจุบันใกล้เคียงจะเริ่มเลื่อนรางจากหายไป ณ ที่ชุมชนบ้านคลองบางซื่อ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลไร่ขิง อำเภอสสามพราน จังหวัดนครปฐม ได้สืบทอดประเพณีทำขวัญข้าวมาตั้งแต่อดีตเมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๔๘๗ จนถึงปัจจุบัน วันประกอบพิธีทำขวัญแม่โพสพจะจัดตั้งปะรำพิธีที่ศาลแม่โพสพ และอัญเชิญพระคันธารราษฎร์จำลอง (ปางขอฝน) ซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่ใช้ในพิธีเกี่ยวกับการเกษตรมาโดยตลอด โดยอาราธนาพระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถาธัมจักกัปปวัตนสูตร เมื่อเสร็จพิธีสงฆ์แล้วในตอนกลางคืนมีพิธีทำขวัญเวียนเทียน บายศรีสู่ขวัญแม่โพสพ รุ่งขึ้นตอนเช้าทำบุญตักบาตรถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์เป็นเสร็จพิธี

๔.๔ การสาธารณสุข

ในปี พ.ศ.๒๕๕๕ จังหวัดนครปฐมมีโรงพยาบาลในกำกับของรัฐ จำนวน ๑๔ แห่ง โรงพยาบาล/สถานบริการเอกชน จำนวน ๔ แห่ง โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงอื่น จำนวน ๑ แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล จำนวน ๑๓๔ แห่ง

จังหวัดนครปฐมมีบุคลากรด้านสาธารณสุขสังกัดภาครัฐและเอกชน แยกเป็น แพทย์ รวมทั้งสิ้น ๓๖๘ คน ทันตแพทย์ รวมทั้งสิ้น ๗๒ คน เภสัชกร รวมทั้งสิ้น ๑๐๙ คน ตามตารางแสดงจำนวนบุคลากรด้านสาธารณสุขภาครัฐและเอกชน ของจังหวัด นครปฐม ดังนี้

ตารางแสดงจำนวนบุคลากรด้านสาธารณสุขภาครัฐและเอกชนของจังหวัดนครปฐม

ปี พ.ศ.๒๕๕๕

ลำดับที่	บุคลากร	สังกัด สธ.	สังกัดเอกชน	นอกสังกัด สธ.	ในกำกับของรัฐ	รวมทั้งสิ้น
๑.	แพทย์	๒๑๘	๕๗	๙๓	๐	๓๖๘
๒.	ทันตแพทย์	๖๔	๐	๘	๐	๗๒
๓.	เภสัชกร	๘๙	๑๒	๘	๐	๑๐๙
๔.	พยาบาลวิชาชีพ	๑๐๒๐	๑๔๓	๑๕๗	๐	๑๓๒๐
๕.	พยาบาลเทคนิค	๔๓	๓	๒๕	๐	๗๑
๖.	นักวิชาการสาธารณสุข	๖๙	๐	๐	๐	๖๙
๗.	เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน	๑๔	๐	๐	๐	๑๔
๘.	เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข	๐	๐	๐	๐	๐
๙.	ทันตภิบาล/เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข	๓๐	๐	๑	๐	๓๑

(ที่มา : สนง.สาธารณสุขจังหวัดนครปฐม)

๔.๕ การสวัสดิการสังคม

ปี พ.ศ.๒๕๕๕ จังหวัดนครปฐม มีการจ่ายประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคม จำนวนทั้งสิ้น ๒๙,๒๐๙ ราย เป็นจำนวนเงิน ๔๓๓,๖๓๒,๙๖๕.๔๐ บาท และจ่ายเงินทดแทนจากกองทุนเงินทดแทนรวมทั้งสิ้น ๓,๘๐๘ ราย เป็นจำนวนเงิน ๓๔,๕๙๘,๐๒๐.๙๑ บาท ตามตารางแสดงจำนวนผู้ขึ้นทะเบียนและ การดำเนินงานกองทุนประกันสังคมของจังหวัดนครปฐม ปี พ.ศ.๒๕๕๕ ดังนี้

ตารางแสดงจำนวนผู้ขึ้นทะเบียนและการดำเนินงานกองทุนประกันสังคมของจังหวัดนครปฐม ปี พ.ศ.๒๕๕๕

รายการ	จำนวน (แห่ง/คน/ครั้ง)	จำนวนเงิน (บาท)
กองทุนประกันสังคม		
จำนวนสถานประกอบการ	๗,๒๒๘ แห่ง	-
จำนวนผู้ประกันตน	๒๒๘,๐๑๔ คน	-
การรับเงินสมทบกองทุนประกันสังคม	-	๑,๒๔๓,๐๔๒,๘๘๗.๕๕
การจ่ายประโยชน์ทดแทน	๒๙,๒๐๙ ราย	๔๓๓,๖๓๒,๙๖๕.๔๐
- กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย	๓,๙๘๘ ราย	๕๙,๑๒๓,๙๖๖.๘๑
- กรณีคลอดบุตร	๓๒๗ ราย	๙๐,๗๘๓,๐๖๐.๕๐
- กรณีทุพพลภาพ	๑๘๓ ราย	๖๗๑,๗๗๒,๕๙๕
- กรณีตาย	๙๙ ราย	๒๑,๒๓๓,๑๑๖.๔๖
- กรณีสงเคราะห์บุตร	๒๒,๘๔๖ ราย	๑๒๐,๑๔๙,๐๘๐.๐๐
- กรณีชราภาพ	๒๓๐ ราย	๘๕,๑๓๐,๘๔๐.๑๐
- กรณีว่างงาน	๑,๕๓๖ ราย	๖๐,๔๙๕,๑๘๕.๖๓

(ที่มา : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครปฐม)

ตารางแสดงจำนวนผู้ขึ้นทะเบียนและดำเนินงานกองทุนเงินทดแทนของจังหวัดนครปฐม ปี พ.ศ.๒๕๕๕

รายการ	จำนวน (แห่ง/คน/ครั้ง)	จำนวนเงิน (บาท)
กองทุนเงินทดแทน		
นายจ้าง	๖,๕๘๑ แห่ง	-
ลูกจ้าง	๑๗๘,๗๓๓ ราย	-
การรับเงินสมทบ	-	๕๗,๔๓๐,๐๙๖.๙๗
การจ่ายเงินทดแทน	๓,๘๐๘ ราย	
- ค่ารักษาพยาบาล	๔,๐๕๒ ราย	๒๑,๙๕๗,๒๔๘.๑๐
- กรณีตายหรือสูญหาย	๓๒๕ ราย	๑๐,๖๕๐,๖๒๓.๐๐
- กรณีสูญเสียอวัยวะบางส่วนหรือร่างกาย	๒๖๗ ราย	๑๖,๗๘๕,๗๓๖.๔๐
- กรณีทุพพลภาพ	๔๐ ราย	๑,๒๕๙,๐๑๖.๖๐
- กรณีลูกจ้างไม่สามารถทำงานได้ติดต่อกันเกิน ๓ วัน	๙๗๘ ราย	๔,๔๑๗,๔๑๓.๕๐
- กรณีฟื้นฟูสมรรถภาพของร่างกาย	๑๐ ราย	๕๑,๕๑๘.๐๐

(ที่มา : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครปฐม)

๔.๖ อาชญากรรม และยาเสพติด

๔.๖.๑ อาชญากรรม

ปี พ.ศ.๒๕๕๕ จังหวัดนครปฐมมีกลุ่มความผิดในคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญของจังหวัด เกิดขึ้นจำนวน ๘๖ ราย จับกุมได้ จำนวน ๗๗ ราย ตามตารางแสดงสถิติคดีอาญา ๕ กลุ่ม ปี พ.ศ.๒๕๕๕ ดังนี้

ตารางแสดงสถิติคดีอาญา ๕ กลุ่ม
ปี พ.ศ.๒๕๕๕

ประเภทคดี	รับแจ้ง	จับ	การจับกุม(%)
	จับ/ราย	จับ/คน	
กลุ่มที่ ๑ คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ	๘๖	๗๗	๘๙.๕๓
กลุ่มที่ ๒ คดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายและเพศ	๔๔๕	๓๗๗	๘๔.๗๒
กลุ่มที่ ๓ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์	๙๖๐	๕๑๒	๕๓.๓๓
กลุ่มที่ ๔ คดีที่น่าสนใจ	๕๗๐	๑๘๗	๓๒.๘๐
กลุ่มที่ ๕ คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	๐	๑๐,๒๑๗	-

(ที่มา : ตำรวจภูธรจังหวัดนครปฐม)

๔.๖.๒ ยาเสพติด

ในปี พ.ศ.๒๕๕๕ จังหวัดนครปฐม มีการจับกุมคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จำนวน ๘,๙๑๙ คดี และจับกุมผู้ต้องหาได้ จำนวน ๘,๙๙๔ คน ประเภทยาเสพติดที่จับกุมได้มากที่สุด คือ แอมเฟตามีน (ยาบ้า) จำนวน ๗,๓๘๗ คดี (ร้อยละ ๘๒.๘๔ ของคดีทั้งหมด) รองลงมาคือ ยาไอซ์ จำนวน ๑,๐๔๕ คดี (ร้อยละ ๑๑.๗๒ ของคดีทั้งหมด) ตามตารางสถิติการจับกุมยาเสพติด ปี พ.ศ.๒๕๕๕ ดังนี้

ตารางแสดงสถิติการจับกุมยาเสพติด
ปี พ.ศ.๒๕๕๕

ประเภท	คดี		ผู้ต้องหา (คน)
	จำนวน	ร้อยละ	
๑. แอมเฟตามีน (ยาบ้า)	๗,๓๘๗	๘๒.๘๔	๗,๔๔๖
๒. เฮโรอีน	-	-	-
๓. กัญชา	๓๒๒	๓.๖๑	๓๒๓
๔. สารระเหย	๑๖	๐.๑๘	๑๖
๕. กระบอม	๑๒๐	๑.๓๕	๑๒๐
๖. เคตามีน	๒๗	๐.๓	๒๗
๗. อัลฟาไซแรม	-	-	-
๘. เอกซ์ตาซี (ยาอี)	๒	๐.๐๒	๒
๙. ยาไอซ์	๑,๐๔๕	๑๑.๗๒	๑,๐๖๐
รวม	๘,๙๑๙	๑๐๐	๘,๙๙๔

(ที่มา : ตำรวจภูธรจังหวัดนครปฐม)

๔.๗ การสาธารณภัย

จังหวัดนครปฐม เป็นจังหวัดที่มีสาธารณภัยต่าง ๆ เกิดขึ้นไม่มากนัก ทั้งนี้ สาธารณภัยที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ ได้แก่ อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย ภัยแล้ง และอุบัติเหตุทางถนน โดยในปี พ.ศ.๒๕๕๕ จังหวัดนครปฐม ประสบสาธารณภัยดังนี้

๔.๗.๑ อุทกภัย เกิดขึ้น จำนวน ๑ ครั้ง มีพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจำนวน ๗ อำเภอ ๑๐๑ ตำบล ๗๙๕ หมู่บ้าน พื้นที่การเกษตรเสียหาย จำนวน ๔๕,๓๘๕ ไร่ มีผู้ประสบภัย จำนวน ๖๕,๐๗๖ คน ๒๑,๖๙๒ คราวเรือน ที่อยู่อาศัยเสียหาย จำนวน ๘,๔๔๙ หลัง งบประมาณที่ใช้ช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๗,๗๓๕,๘๙๔.๘๔ บาท

๔.๗.๒ วาตภัย เกิดขึ้น จำนวน ๗๑ ครั้ง มีพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ จำนวน ๗ อำเภอ มีผู้ประสบภัย จำนวน ๔,๗๙๕ คน ๑,๑๔๗ คราวเรือน ที่อยู่อาศัยเสียหาย จำนวน ๑,๑๔๙ หลัง งบประมาณที่ใช้ช่วยเหลือผู้ประสบวาตภัย เป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๑๕๑,๗๐๐ บาท

๔.๗.๓ อัคคีภัย เกิดขึ้น จำนวน ๔๔ ครั้ง มีพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ จำนวน ๕ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง นครชัยศรี สามพราน กำแพงแสน และพุทธมณฑล มีผู้ประสบภัย จำนวน ๕๐ คน ๑๕ คราวเรือน ที่อยู่อาศัยเสียหาย จำนวน ๑๕ หลัง งบประมาณที่ใช้ช่วยเหลือผู้ประสบอัคคีภัย เป็นเงินทั้งสิ้น ๓๖๔,๕๐๐ บาท

๔.๗.๔ ไฟฟ้า เกิดขึ้น จำนวน ๔๔ ครั้ง มีพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ จำนวน ๑ อำเภอ ได้แก่ อำเภอ นครชัยศรี มีผู้ประสบภัย จำนวน ๒ คน ๑ คราวเรือน ที่อยู่อาศัยเสียหาย จำนวน ๑ หลัง งบประมาณที่ใช้ช่วยเหลือ เป็นเงินทั้งสิ้น ๒๐,๐๐๐ บาท

๔.๗.๕ คดีอุบัติเหตุทางถนน

๑) สถิติการเกิดอุบัติเหตุทางถนน (มกราคม – ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๕) มีผู้เสียชีวิต จำนวน ๑๑๘ ราย บาดเจ็บ จำนวน ๒๘๗ ราย มูลค่าความเสียหาย จำนวน ๔๘๘,๙๓๓,๐๐๐ บาท

๒) สถิติการเกิดอุบัติเหตุช่วงเทศกาลปีใหม่ พ.ศ.๒๕๕๖ (วันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๕ ถึง ๒ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๖) อุบัติเหตุเกิดขึ้น จำนวน ๗๑ ครั้ง มีผู้บาดเจ็บ จำนวน ๖๖ ราย เสียชีวิต จำนวน ๑๘ ราย (ที่มา : สนง.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครปฐม)

๕. สภาพโครงสร้างพื้นฐาน

๕.๑ ไฟฟ้า

ในปี พ.ศ.๒๕๕๕ จังหวัดนครปฐมมีการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขา ทั้งหมด ๗ แห่ง มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น ๒๕๗,๐๒๒ ราย และหน่วยจำหน่ายไฟฟ้า จำนวนทั้งสิ้น ๓,๘๑๙,๒๔๔,๒๙๖.๕๔ กิโลวัตต์/ชั่วโมง

ตารางแสดงข้อมูลการใช้ไฟฟ้า

ปี พ.ศ.๒๕๕๕

ที่	อำเภอ	จำนวนผู้ใช้ไฟ (ราย)	หน่วยจำหน่ายไฟฟ้า (กิโลวัตต์/ชม.)	จำนวนการไฟฟ้า (แห่ง)
๑.	เมืองนครปฐม	๘๖,๓๓๘	๑,๐๖๔,๖๓๓,๙๗๙.๒๒	๑
๒.	สามพราน	๕๙,๐๐๓	๑,๑๕๙,๔๓๒,๖๙๕.๓๖	๑
๓.	นครชัยศรี	๓๔,๕๖๖	๖๔๔,๔๙๓,๒๗๗.๕๔	๑
๔.	บางเลน	๑๗,๔๐๗	๓๘๑,๖๔๓,๓๖๗.๓๖	๑
๕.	กำแพงแสน	๓๐,๘๐๗	๒๖๒,๙๘๓,๒๓๑.๒๑	๑
๖.	ดอนตูม	๑๔,๐๔๓	๑๐๕,๑๘๙,๑๖๖.๙๘	๑
๗.	พุทธมณฑล	๑๔,๕๒๕	๒๐๐,๘๖๘,๕๗๘.๘๗	๑
	รวม	๒๕๗,๐๒๒	๓,๘๑๙,๒๔๔,๒๙๖.๕๔	๗

(ที่มา : สนง.การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดนครปฐม)

๕.๒ แหล่งน้ำ

๕.๒.๑ ระบบน้ำประปา

ในปี พ.ศ.๒๕๕๕ จังหวัดนครปฐมมีจำนวนที่ทำการประปา จำนวน ๒ แห่ง ดังนี้

๑) ประปาในเขตเมือง เป็นของเทศบาลนครนครปฐม ซึ่งจำหน่ายน้ำในเขตเทศบาลมีผู้ใช้น้ำ ๒๗,๘๕๖ ราย ปริมาณน้ำผลิต ๓๑,๐๒๕,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร (ค่าเฉลี่ย ๘๕,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร/วัน) ปริมาณน้ำจำหน่าย ๑๒,๐๐๒,๒๕๗ ลูกบาศก์เมตร และปริมาณน้ำสูญเสียร้อยละ ๖๑.๓๑ (ที่มา :สำนักงานเทศบาลนครนครปฐม)

๒) ประปาในเขตสามพราน เป็นของการประปาส่วนภูมิภาคสาขาสามพราน มีพื้นที่การให้บริการประมาณ ๒๗.๗๙๐ ตารางกิโลเมตร มีผู้ใช้น้ำ จำนวน ๓๘,๙๗๐ ราย ปริมาณน้ำผลิต จำนวน ๒๔,๘๐๑,๔๘๐ ลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำผลิตจ่าย จำนวน ๒๔,๘๐๑,๔๘๐ ลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำจำหน่าย จำนวน ๑๔,๗๗๔,๐๑๐ ลูกบาศก์เมตร (ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาคสาขาสามพราน)

๕.๒.๒ แหล่งน้ำธรรมชาติ

จังหวัดนครปฐมมีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ คือ แม่น้ำท่าจีน (แม่น้ำนครชัยศรี) ไหลผ่าน จังหวัดนครปฐมตั้งแต่อำเภอบางเลน สิ้นสุดเขตจังหวัดนครปฐมที่เขตอำเภอสามพราน เป็นแหล่งน้ำสายหลัก มีแม่น้ำหรือลำธาร คลอง จำนวน ๗๒๔ สาย สามารถใช้งานได้ในฤดูแล้ง จำนวน ๗๒๓ สาย มีหนอง บึง จำนวน ๒๔ แห่ง สามารถใช้งานได้ในฤดูแล้ง จำนวน ๒๓ แห่ง และอื่น ๆ จำนวน ๒๒๔ แห่ง ใช้งานได้ในฤดูแล้ง จำนวน ๒๒๔ แห่ง

๕.๒.๓ แหล่งน้ำชลประทาน

ในเขตจังหวัดนครปฐม มีแหล่งน้ำประกอบด้วย โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาที่สร้างแล้วเสร็จ จำนวน ๘ โครงการ คือ

- ๑) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางเลน
- ๒) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษากำแพงแสน
- ๓) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐม
- ๔) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครชุม
- ๕) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ
- ๖) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพนมทวน
- ๗) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระพิมล
- ๘) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ

มีพื้นที่ได้รับประโยชน์จากโครงการฯ จำนวน ๑,๐๓๖,๖๒๖ ไร่ หรือร้อยละ ๗๖.๔๙ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด (ที่มา : โครงการชลประทานนครปฐม)

๕.๓ การคมนาคม

จังหวัดนครปฐมมีถนนในความรับผิดชอบของหน่วยงาน ๒ แห่ง ดังนี้

๕.๓.๑ สำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดนครปฐม

ในปี พ.ศ.๒๕๕๕ สำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดนครปฐม มีถนนโครงข่ายทางหลวงชนบทอยู่ในความรับผิดชอบ ระยะทางรวม ๒๔๙.๕๑๘ กิโลเมตร โดยแยกแต่ละประเภท ดังนี้

- ๑) ทางลาดยาง ๒๒๒.๒๑๒ กิโลเมตร
- ๒) ทางคอนกรีต - กิโลเมตร
- ๓) ทางลูกรัง ๒๗.๓๐๖ กิโลเมตร

โดยระหว่างปี พ.ศ.๒๕๔๖ – ๒๕๕๕ ได้มีการถ่ายโอนถนนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นระยะทางรวมทั้งสิ้น ๘๘๖.๑๙๓ กิโลเมตร ตามตารางแสดงการถ่ายโอนอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

ตารางแสดงการถ่ายโอนอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ปี พ.ศ.๒๕๕๖ - ๒๕๕๕

ลำดับที่	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	จำนวน อปท.	จำนวนโครงการ	ระยะทางยาวรวม (กม.)	หมายเหตุ
๑.	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	๑	๕๓	๒๑๖.๑๐๗	
	รวม	๑	๕๓	๒๑๖.๑๐๗	
๒.	เทศบาล				
	๒.๑ อำเภอเมือง	๓	๖	๗.๗๘๓	
	๒.๒ อำเภอนครชัยศรี	๑	๑	๐.๑๖๓	
	๒.๒ อำเภอบางเลน	๓	๖	๖.๔๓๐	
	๒.๓ อำเภอกำแพงแสน	๑	๓	๒.๑๙๓	
	๒.๔ อำเภอดอนตูม	๑	๘	๑๐.๐๑๕	
	๒.๕ อำเภอพุทธมณฑล	๑	๑	๐.๘๗๐	
	รวม	๑๐	๒๕	๒๗.๔๕๔	
๓.	องค์การบริหารส่วนตำบล				
	๓.๑ อำเภอเมือง	๒๔	๑๓๔	๒๐๘.๘๐๘	
	๓.๒ อำเภอสามพราน	๑๓	๗๘	๑๑๙.๐๓๕	
	๓.๓ อำเภอนครชัยศรี	๑๖	๕๕	๘๘.๕๒๖	
	๓.๔ อำเภอบางเลน	๑๔	๕๓	๖๐.๐๕๕	
	๓.๕ อำเภอกำแพงแสน	๑๔	๘๕	๑๓๙.๗๕๒	
	๓.๖ อำเภอดอนตูม	๖	๑๖	๑๗.๔๘๑	
	๓.๗ อำเภอพุทธมณฑล	๔	๘	๘.๙๗๕	
	รวม	๙๑	๔๒๙	๖๔๒.๖๓๒	

(ที่มา : สำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดนครปฐม)

๕.๓.๒ แขวงทางหลวงนครปฐม

ในปี พ.ศ.๒๕๕๕ แขวงทางหลวงนครปฐม มีถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบที่ขึ้นทะเบียนทางหลวงไว้ ระยะทางรวมทั้งสิ้น ๕๑๘.๖๙๖ กิโลเมตร โดยแยกเป็นทางลาดยาง จำนวน ๒๖๑.๕๖๗ กิโลเมตร คอนกรีต จำนวน ๒๕๗.๑๒๙ กิโลเมตร และสะพาน จำนวน ๖,๕๓๐.๘๑ เมตร

ตารางแสดงทะเบียนสายทางจังหวัดนครปฐม

ปี พ.ศ.๒๕๕๕

ระยะทางขึ้น ทะเบียน (กม.)	ทางลาดยาง (กม.)	ทางคอนกรีต (กม.)	ทางลูกรัง (กม.)	สะพาน (เมตร)
๕๑๘.๖๙๖	๒๖๑.๕๖๗	๒๕๗.๑๒๙	๐.๐๐	๖,๕๓๐.๘๑

(ที่มา : แขวงทางหลวงนครปฐม)

๕.๔ โทรศัพท์

ในปี พ.ศ.๒๕๕๕ จังหวัดนครปฐมมีจำนวนเลขหมายโทรศัพท์ทั้งสิ้น ๗๖,๘๘๓ เลขหมาย

ตารางแสดงบริการโทรศัพท์ในจังหวัดนครปฐม ปี พ.ศ.๒๕๕๕

จำนวน เลขหมายเดิม	จำนวนเลขหมายที่เปิดใช้						
	ราชการ	บ้าน	ธุรกิจ	ทศท.	สาธารณะ	อื่น ๆ	รวม
๗๘๖๗๑	๓๒๕๙	๓๙๘๗๗	๖๖๗๖	๘๓๒	๒๓๓๒	๖๘๙	๕๓๖๖๕

(ที่มา : บริษัท ที โอ ที จำกัด (มหาชน)

๖. การท่องเที่ยว

จังหวัดนครปฐมจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว และสืบสานวัฒนธรรมประเพณีของไทยอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด ซึ่งจะทำให้ภาคการท่องเที่ยวมีการเจริญเติบโตมากขึ้น

สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญในจังหวัดนครปฐมได้แก่ องค์พระปฐมเจดีย์ พระราชวังสนามจันทร์ พุทธมณฑล พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้ง วัดไร่ขิง ตลาดน้ำดอนหวาย และลานแสดงช้างและฟาร์มจระเข้สามพราน ฯลฯ

๖.๑ อำเภอเมืองนครปฐม

๖.๑.๑ วัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร

เป็นที่ประดิษฐานของพระร่วงโรจนฤทธิ์ พระอารามหลวงชั้นเอกชนิดราชวรมหาวิหาร ตั้งอยู่ในบริเวณใจกลางเมืองนครปฐม เป็นที่ประดิษฐานองค์พระปฐมเจดีย์อันเก่าแก่ที่มีอายุยาวนานนับพันปี และมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักโดยทั่วไปอีกทั้งยังเป็นสิ่งที่ยังคงเหมือนสัญลักษณ์ของชาวจังหวัดนครปฐมอีกด้วย ปุชนิยมสถานสำคัญแห่งนี้ เชื่อกันว่าพระปฐมเจดีย์เป็นเจดีย์องค์แรกที่สร้างขึ้นในประเทศไทย มีพระร่วงโรจนฤทธิ์ประดิษฐานในซุ้มวิหารทางทิศเหนือหน้าองค์พระปฐมเจดีย์

๖.๑.๒ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระปฐมเจดีย์

ตั้งอยู่บริเวณองค์พระปฐมเจดีย์ทางด้านทิศตะวันออก เป็นที่รวบรวมเก็บรักษาโบราณวัตถุ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นศิลปะสมัยทวารวดีเปิดให้ชมวันพุธ – วันอาทิตย์ เวลา ๐๙.๐๐ น.- ๑๖.๐๐ น. อัตราค่าเข้าชมคนละ ๒๐ บาท ชาวต่างประเทศคนละ ๑๐๐ บาท

๖.๑.๓ พระราชวังสนามจันทร์

พระราชวังสนามจันทร์ ตั้งอยู่ห่างจากองค์พระปฐมเจดีย์ไปทางทิศตะวันตกประมาณ ๒ กิโลเมตร ในอาณาบริเวณซึ่งเดิมเรียกว่าเนินประสาธ สันนิษฐานว่าแต่เดิมคงเคย เป็นพระราชวังของกษัตริย์ในสมัยโบราณ ใกล้กับเนินปราสาท มีสระน้ำใหญ่แห่งหนึ่ง ซึ่งมีชื่อเรียกขานกันมาแต่เดิมว่า สระน้ำจันทร์ ครั้นต่อมาพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ครังยังดำรงพระยศเป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ มีพระราชประสงค์ที่จะสร้างพระราชวังที่ประทับขึ้น ณ เมืองนครปฐม สำหรับเป็นที่ประทับแปรพระราชฐานในโอกาสเสด็จฯ มาสักการะองค์พระปฐมเจดีย์และเพื่อประทับพักผ่อนพระราชอิริยาบถ ทรงเลือกจังหวัดนครปฐมด้วยเหตุที่ทรงคุ้นเคยกับภูมิประเทศของเมืองนี้ โดยได้พระราชทานนามว่า "พระราชวังสนามจันทร์" (อัตราค่าเข้า

ชม คนไทย ผู้ใหญ่คนละ ๓๐ เด็กคนละ ๑๐ บาท นักเรียนนักศึกษาคนละ ๑๐ บาท ชาวต่างประเทศ คนละ ๕๐ บาท หุตุวันนักขัตฤกษ์)

๖.๑.๔ วัดพระประโทนเจดีย์

วัดพระประโทนเจดีย์ อยู่บริเวณอำเภอเมือง ริมถนนเพชรเกษมห่างจากองค์พระปฐมเจดีย์ไปทางทิศตะวันออก ประมาณ ๑ กิโลเมตรเศษ องค์พระประโทนเจดีย์ สูง ๕๐ เมตร ฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัส กว้างด้านละ ๖๐ เมตร มีบันได ๕๗ ขั้น พระปรางค์ที่ตั้งอยู่บนสุดเป็นลักษณะแบบรัตนโกสินทร์ วัดพระประโทนเจดีย์ได้ยกฐานะขึ้นเป็น พระอารามหลวงชั้นตรีชนิดวรวิหารภายในบริเวณวัดยังมีปูชนียวัตถุ เช่น พระเชี้ยวแก้ว หนานทองจำลอง รอยพระพุทธรูป หลวงพ่อโต ซึ่งเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยศิลปะสมัยเชียงแสน เป็นต้น

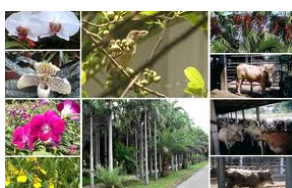
๖.๒ อำเภอกำแพงแสน

๖.๒.๑ สวนป่าสมุนไพรวัดปลักไม้ลาย

ตั้งอยู่ที่ตำบลทุ่งขวาง อำเภอกำแพงแสน ห่างจากนครปฐมไปตามถนนมาลัยแมน ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร เป็นสวนสมุนไพรประมาณ ๕๐๐ ชนิด บนเนื้อที่จำนวน ๙๒ ไร่ มีการวางแผนโบราณ อบรมสมุนไพร และการปฏิบัติธรรม

๖.๒.๒ สวนพฤกษศาสตร์และสวนสนปาล์ม

ตั้งอยู่ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ซึ่งภายในมหาวิทยาลัยมีโครงการต่าง ๆ ที่ให้ความรู้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ มีการจำลองเทคโนโลยีเกษตรระบบชลประทาน อุทยานแมลง - ผีเสื้อ แปลงปลูกพืชและปาล์มชนิดต่าง ๆ มากมาย

๖.๒.๓ เมืองเก่ากำแพงแสน

เป็นเมืองโบราณสมัยทวารวดี ปัจจุบันใช้เป็นค่ายลูกเสือของจังหวัด เมืองเก่ากำแพงแสนสันนิษฐานว่า สร้างขึ้นโดยเมืองนครชัยศรีเพื่อควบคุมเส้นทางการค้าตามคูคลอง เพื่อส่งเสริมการเป็นเมืองท่าศูนย์กลางค้าทางทะเลของเมืองนครชัยศรี ดังนั้น ความเจริญและความเสื่อมของเมืองกำแพงแสน จึงน่าจะเป็นไปพร้อม ๆ กับเมืองนครชัยศรี การเที่ยวชมโบราณสถานแห่งนี้จะเน้นไปในลักษณะของคูน้ำและคันดินที่ยังคงสภาพเดิมไว้อย่างชัดเจน โดยไม่มีซากโบราณสถานใด ๆ สภาพภายในตัวเมืองมีเนินดินสระน้ำ ต้นไม้ใหญ่และเป็นที่อยู่อาศัยของนกนานาพันธุ์

๖.๓ อำเภอสามพราน

๖.๓.๑ วัดไร่ขิง

วัดไร่ขิงสร้างเมื่อ พ.ศ.๒๓๙๔ โดยสมเด็จพระพุฒาจารย์ (พุก) ซึ่งสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส ได้ทรงพระราชทานนามว่า วัดมงคลจินดาราม แต่ชาวบ้านเรียกว่าวัดไร่ขิง ตามชื่อตำบล ตั้งอยู่ที่ ตำบลไร่ขิง ห่างจากกรุงเทพฯ ๓๒ กิโลเมตร มีทางเข้า ๓ ทาง คือ ทางแยกหน้าสถานีตำรวจโพธิ์แก้ว ทางแยกตรงข้ามกับสวนสามพราน และทางแยกพุทธมณฑลสาย ๕

๖.๓.๒ ลานแสดงช้างและฟาร์มจระเข้สามพราน

ตั้งอยู่ริมถนนเพชรเกษม ห่างจากกรุงเทพฯ ๓๑ กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๑๕๐ ไร่ การแสดงชนช้างสงครามยุทธหัตถี ประกอบแสงสีเสียงตระการตาความน่ารักของ ช้างแสนรู้และการแสดงอื่นๆ

๖.๓.๓ สวนสามพราน

สวนสามพราน (โรสการ์เดน) ตั้งอยู่ริมถนนเพชรเกษมห่างจากลานแสดงช้าง และ ฟาร์มจระเข้สามพราน ๑ กิโลเมตร เป็นสถานที่พักผ่อนอยู่ติดแม่น้ำนครชัยศรี ภายในตกแต่งเป็นสวนดอกไม้นานาชนิด มีหมู่บ้านไทยบรรยากาศร่มรื่น เปิดทุกวัน เวลา ๐๘.๐๐ – ๑๘.๐๐ น.

๖.๓.๓ ตลาดริมน้ำวัดดอนหวาย

ตลาดริมน้ำวัดดอนหวายตั้งอยู่ ตำบลบางกระเจิก อำเภอสสามพราน การเดินทางจาก กรุงเทพฯ ไปตามถนนเพชรเกษม ใช้ทางเข้าทางเดียวกับวัดไร่จิงตรงไปอีก ๑๐ กิโลเมตร เป็นตลาดย้อนยุคที่ยังหลงเหลือความเป็นอดีตสมัยรัชกาลที่ ๖ ให้เห็น

๖.๓.๔ ล่องเรือเที่ยวชมสวนผลไม้คลองจินดา

ตลาดน้ำคลองจินดา ถือว่าเป็นอีกหนึ่งแหล่งท่องเที่ยวของคนเมืองและศูนย์กลาง จำหน่ายผลไม้เกรดเอปลอดสารพิษ ตั้งอยู่ที่ตำบลคลองจินดา อำเภอสสามพราน จังหวัดนครปฐม ตลาดน้ำคลองจินดาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เกษตรกรรม มีบรรยากาศเป็นธรรมชาติ และมีบริการนั่งเรือชมทิวทัศน์สองฝั่งคลอง รวมทั้งบึงบัว ที่สวยงาม อิ่มอร่อยกับผลไม้สด ๆ จากสวนผลไม้ มีการละเล่นกีฬาพื้นบ้านและ กีฬาทางน้ำ เช่น พายเรือ ชักกะเย่อ พายเรือหัวใบท้ายบอด ฯลฯ

๖.๔ อำเภอนครชัยศรี

๖.๔.๑ พิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งไทย

พิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งไทย ตั้งอยู่บนถนนปิ่นเกล้า – นครชัยศรี กิโลเมตรที่ ๑๓ ตำบล ชุนแก้ว เป็นสถานที่จัดแสดงหุ่นขี้ผึ้งไฟเบอร์กลาส ซึ่งมีความสวยงามและเหมือน จริง

๖.๔.๒ พิพิธภัณฑ์วิถีชาวนาไทย

พิพิธภัณฑ์วิถีชาวนาไทย ตั้งอยู่ที่บ้านลานแหลม หมู่ ๔ ตำบลวัดละมุด โดยได้ รวบรวมเครื่องมือเครื่องใช้ของชาวนาไทยจัดแสดง และบริเวณบ้านยังเป็นสถานที่ ฝึกการทำหัตถกรรมผักตบชวา

๖.๔.๓ อุทยานปลาวัดห้วยพลู

อุทยานปลาวัดห้วยพลู ตั้งอยู่หมู่ ๑ ตำบลห้วยพลูห่างจากที่ว่าการอำเภอ นครชัยศรี ประมาณ ๑๑ กิโลเมตร

๖.๔.๔ ตลาดน้ำวัดกลางคูเวียง

ตลาดน้ำวัดกลางคูเวียง ตั้งอยู่ที่ตำบลสัมปทวน มีจำหน่ายอาหาร ผลไม้ นานาชนิด และแพปลาทั้งยังมีบริการล่องเรือชมทิวทัศน์แม่น้ำนครชัยศรี ชมวิถีชีวิตชุมชน และเที่ยวชมวัดต่าง ๆ

๖.๔.๕ วัดศิระระทอง

เป็นวัดที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย เพราะในแต่ละวันจะมีประชาชนนิยมมาสักการบูชาพระราหูเพื่อความเป็นสิริมงคลที่วัดนี้เป็นจำนวนมาก ด้วยคติความเชื่อที่ว่าพระราหูนั้นเป็นเทพซึ่งสามารถบันดาลประโยชน์และโทษให้เกิดขึ้นกับบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ได้ ดังนั้น จึงเกิดพิธีกรรมในการบูชาพระราหูขึ้นเพื่อช่วยให้โชคร้ายอันอาจจะเกิดขึ้นนั้น บรรเทาหลงหรือกลับแปรเปลี่ยนเป็นสิ่งที่ดีงามกับชีวิต

๖.๔.๖ เจษฎา เทคนิคมิวเซียม (ยนตรกรรมโบราณ)

เป็นพิพิธภัณฑ์รถเก่า ก่อตั้งขึ้นโดย นายเจษฎา เดชสกุลฤทธิ์ นักธุรกิจชาวไทย เกิดจากการได้พบเห็นพิพิธภัณฑ์หลายแห่งในทวีปยุโรปและอเมริกา ที่เป็นแหล่งรวบรวมรถยนต์หายากที่จัดแสดงไว้มากมาย จึงได้เริ่มสะสมรถยนต์หายากขึ้นบ้าง โดยเริ่มสะสมจากรถ Messerschmitt KR-๒๐๐ รถการ์ตูน (Bubble Car) รถคันแรกที่น่าเข้ามาจากประเทศสวิตเซอร์แลนด์ จนถึงปัจจุบันมียานยนต์อยู่ประมาณ ๕๐๐ คัน

๖.๕ อำเภอบางเลน

๖.๕.๑ หมู่บ้านไทยโซ่ง

ตั้งอยู่ที่ตำบลบางปลา อำเภอบางเลน ชาวไทยโซ่ง เป็นชาวลาวที่ถูกกวาดต้อนเข้ามาในประเทศตั้งแต่สมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ที่ยังคงอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมในด้านการแต่งกายและวิถีชีวิตดั้งเดิมไว้มีการทอผ้า งานจักสาน และอื่น ๆ ที่น่าสนใจ

๖.๕.๒ ตลาดน้ำลำพญา

ตลาดน้ำลำพญา อยู่บริเวณหน้าวัดลำพญา ตำบลลำพญา จาก กรุงเทพฯ ใช้ถนน ปิ่นเกล้า - นครชัยศรี วัดจะอยู่ด้านซ้าย เป็นตลาดริมน้ำมีสินค้า พืช ผัก ผลไม้ และอาหารอร่อยขึ้นชื่อของอำเภอบางเลน

๖.๕.๓ ตลาดบางหลวง ร.ศ.๑๒๒

เป็นชุมชนเก่าแก่มากกว่า ๑๐๐ ปี เรียกว่า ตลาด ๑๐๐ ปี บางหลวง เริ่มก่อตั้งตลาดตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๔๔๖ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำท่าจีน (หรือแม่น้ำสุพรรณบุรี) ด้านฝั่งตะวันตก เป็นห้องแถวไม้สองชั้นหันหน้าเข้าหากัน ยาวจากหัวตลาดถึงท้ายตลาดประมาณ ๖๘ ห้อง ปัจจุบันยังคงสภาพความสวยงามและบรรยากาศของสถาปัตยกรรมตลาดเก่าในอดีตไว้อย่างสมบูรณ์ทั้งรูปแบบวิถีชีวิตที่เรียบง่าย การค้าขายของคนในชุมชน รวมทั้งประเพณีและวัฒนธรรมที่ผสมผสานกลมกลืนระหว่างวัฒนธรรมไทย – จีนที่สืบทอดกันมาเป็นเวลากว่า ๑๐๐ ปี วัตถุประสงค์ในการสร้างตลาดบางหลวงในอดีตเริ่มจากคนจีนได้อพยพมาตั้งถิ่นฐานที่บางหลวงจนกลายเป็นชุมชนที่ประกอบการค้า จึงสร้างเป็นตลาดเรือนไม้สองชั้น หันหน้าเข้าหากัน โดยสร้างตลาดบนก่อนเป็นตลาดแรก เมื่อตลาดมีความเจริญรุ่งเรืองชุมชนเริ่มขยาย ได้มีการสร้างตลาดล่างและตลาดกลาง

๖.๖ อำเภอดอนตูม

๖.๖.๑ ศาลพระโพธิสัตว์กวนอิม บ้านทุ่งพิชัย

ตั้งอยู่เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๐๓๖ เป็นแบบปางสมาธิ ศิลปะจีนโบราณ แกะสลักด้วยไม้ที่มีอายุกว่า ๑,๐๐๐ ปี การแกะสลักใช้ไม้ท่อนเดียวตั้งแต่ช่วงพระพักตร์จนถึงช่วงหน้าตัก ลงลักปิดทอง มีขนาดหน้าตักกว้าง ๕.๕๐ เมตร ความสูงจากฐานถึงยอดปรก ๑๒ เมตร ได้ทำพิธีปฐมฤกษ์การแกะสลักเมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ณ โรงงานแกะสลักที่เมืองแต้จิ๋ว ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน มีพระนามว่า “กวนซิมผู้สีก” และได้มีพิธีอัญเชิญองค์พระโพธิสัตว์กวนอิมขึ้นประดิษฐาน เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๒

๖.๗ อำเภอพุทธมณฑล

๖.๗.๑ พุทธมณฑล

พุทธมณฑล ตั้งอยู่ที่ตำบลศาลายา จากกรุงเทพฯ ไปตามถนนเพชรเกษมถึงกิโลเมตรที่ ๒๒ แล้วเลี้ยวขวาเข้าพุทธมณฑล สาย ๔ ประมาณ ๘ กิโลเมตร หรือไปตามถนนสายปิ่นเกล้า – พุทธมณฑล ประมาณ ๑๙ กิโลเมตร เป็นสถานที่สำคัญทางพุทธศาสนา

๖.๗.๒ การล่องเรือเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์

การล่องเรือเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์ เดินทางจากแยกพุทธมณฑลสาย ๔ ถึงอำเภอพุทธมณฑลระยะทาง ๑ กิโลเมตร จากที่ว่าการอำเภอถึงทางเข้าวัดสุวรรณารามระยะทาง ๔ กิโลเมตร ถึงศูนย์บริการท่องเที่ยวเกษตร (อยู่ติดวัด)

